

PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN

Cod 2014RO05M9OP001

Axa prioritară 4 - Incluziunea socială și combaterea sărăciei

Obiectivul tematic 9: Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare

Prioritatea de investiții 9.ii: Integrarea socio-economică a comunităților marginalizate, cum ar fi romii

Obiectivul specific 4.2: Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate (non roma), prin implementarea de măsuri integrate

Ghidul Solicitantului - condiții specifice

*"Dezvoltare Locală Integrată (DLI 360°) în comunitățile marginalizate
din teritoriul ITI Delta Dunarii"*

AP 4/ PI 9.ii/ OS 4.2

Mai 2018

Cuprins

CAPITOLUL 1. Informații despre apelul de proiecte	3
A. Mecanismul ITI Delta Dunarii	3
B. Context național - comunitățile marginalizate din România	5
C. Context local - domenii prioritare de intervenție în comunitățile marginalizate din teritoriul ITI Delta Dunării, conform Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunarii (SIDDDD)	6
D. Validarea și declararea comunității/comunităților marginalizate vizate de proiect	7
E. Abordarea integrată solicitată prin apelurile de proiecte	9
1.1. Axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectiv specific, rezultat așteptat	11
1.2. Tipul apelurilor de proiecte și perioada de depunere a cererilor de finanțare	12
1.3.1. Activitate preliminară - Realizarea analizei la nivelul comunităților marginalizate pentru fundamentarea cererii de finanțare	12
1.3.2. Tipuri de activități eligibile care pot fi sprijinite în contextul prezentului ghid al solicitantului - condiții specifice	13
1.3.3. Teme secundare FSE	20
1.3.4. Teme orizontale	21
1.4. Tipurile de solicitanți/ parteneri eligibili	23
1.5. Perioada de implementare a proiectelor	25
1.6. Grup țintă	25
1.7. Indicatori specifici de program	28
1.8. Alocarea financiară stabilită pentru apelurile de proiecte	34
1.9.1. Valoarea maximă eligibilă a proiectului	34
1.9.2. Contribuția proprie minimă a solicitantului/partenerilor	35
A. Contribuția proprie minimă a solicitantului/partenerului pentru cheltuielile care nu fac obiectul schemei de ajutor de minimis	35
B. Contribuția solicitantului/partenerului pentru cheltuielile care fac obiectul schemei de ajutor de minimis	35
CAPITOLUL 2. Reguli pentru acordarea finanțării	37
2.1 Eligibilitatea solicitantului/partenerilor	37
2.1.1 Eligibilitatea solicitantului/partenerilor - condiții generale	37
2.1.1.1 Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților	37
2.1.1.2. Reguli generale privind partenerii în cadrul cererilor de finanțare nerambursabilă prin POCU	37
2.2. Eligibilitatea proiectului	37
2.2.1. Eligibilitatea proiectului - condiții generale	37

2.3. Încadrarea cheltuielilor	40
Plafoane aplicate în cadrul măsurilor sprijinite prin proiect	49
Reguli generale și specifice de decontare	51
CAPITOLUL 3. Completarea cererii de finanțare	53
4.1. Descriere generală	53
4.1.1. Verificarea conformității administrative și a eligibilității proiectelor	53
4.1.2. Evaluarea tehnică și financiară a proiectelor	53
CAPITOLUL 5. Depunerea și soluționarea contestațiilor	54
CAPITOLUL 6. Contractarea proiectelor - descrierea procesului	54
CAPITOLUL 7. Anexe	55

CAPITOLUL 1. Informații despre apelul de proiecte

Apelul de proiecte se adresează exclusiv comunităților marginalizate (non-rome), localizate în orice unitate administrativ-teritorială (comună, oraș, municipiu) din teritoriul ITI Delta Dunarii.

Proiectele ce urmează a fi finanțate în cadrul acestui apel dedicat teritoriului ITI Delta Dunarii, sunt menite să contribuie la implementarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabila a Deltei Dunarii -SIDDDD, aprobat prin H.G. nr 602/ 2016.

În concordanță cu prevederile ghidului - Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014 - 2020, pentru a putea fi depuse în cadrul prezentului apel, cererile de finanțare trebuie să fie însoțite de un Aviz de Conformitate emis de către Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ITI Delta Dunarii, care le evaluează în prealabil din punctul de vedere al relevanței față de obiectivele SIDDDD (procedura se regăsește pe site-ul asociației-www.itideltadunarii.com).

ATENȚIE: Avizul de conformitate **constituie condiție de eligibilitate.**

Avizul se solicită și se eliberează de către ADI ITI Delta Dunării înainte de introducerea cererii de finanțare în sistemul informatic My SMIS și se atașează acesteia în format pdf. Totodată aplicantul va bifa cu „DA” relevanța cererii de finanțare față de SIDDDD, în cadrul rubricii corespunzătoare din cadrul capitolului „Atribute proiect” din cererea de finanțare.

A. Mecanismul ITI Delta Dunarii

Acordul de parteneriat dintre Guvernul României și statele UE -2014RO16M8PA001.1.2, prevede la secțiunea 3.1.2. - “Investiții teritoriale integrate (ITI)” - paragrafele 1121-1127, faptul că, pentru perioada de programare FESI 2014-2020 : “România va folosi cu prioritate instrumentul ITI în Rezervația Biosferei Delta Dunării (un teritoriu unic cu caracteristici foarte specifice: o populație împrăștiată și izolată, specializare economică și vulnerabilitate, precum și acces redus la servicii, etc.)”.

Investitiile Teritoriale Integrate (ITI) nu sunt operațiuni sau priorități în cadrul unui program operațional, ci reprezintă instrumente/ mecanisme de dezvoltare teritorială care permit finanțarea strategiilor teritoriale integrate din mai multe axe prioritare ale unui sau mai multor programe operaționale, prin implementarea unor acțiuni integrate. Investiția Teritorială Integrată presupune existența următoarelor elemente: o strategie de dezvoltare teritorială integrată aferentă unui teritoriu desemnat, un set de acțiuni care pot fi puse în aplicare pentru atingerea obiectivelor stabilite prin strategia de dezvoltare teritorială integrată, o alocare dedicată din mai multe programe precum și mecanisme de guvernare pentru gestionarea investițiilor teritoriale integrate.

ITI Delta Dunarii este mecanismul care se aplică în teritoriul ITI Delta Dunarii și asigură finanțarea obiectivelor Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunarii -SIDDDD, așa cum reiese din subcapitolul VI.1 al acesteia - Instituții implicate în implementarea strategiei, și anume: “Instituțiile de la nivel central și local precum și alți potențiali beneficiari din sectorul public sau privat, inițiază și implementează proiecte și alte activități care contribuie la realizarea obiectivelor stabilite în cadrul strategiei și care sunt propuse pentru finanțare în cadrul ITI Delta Dunării sau în cadrul altor programe de finanțare”.

Teritoriul ITI Delta Dunarii este definit în cadrul SIDDDD, ca fiind format din :
- centrul Deltei (zona cuprinsă între brațele Sf. Gheorghe și Chilia ale fluviului Dunărea);
- complexul lagunar Razim-Sinoe-Babadag, cu zonele limitrofe;

- zona aflată de-a lungul fluviului Dunărea, la vest de orașul Tulcea, spre Galați.

Zona pentru care se aplică mecanismul ITI Delta Dunarii, acoperă ARBDD și zonele sale limitrofe și cuprinde: municipiul Tulcea, patru orașe (Babadag, Isaccea, Măcin și Sulina) și treizeci și două de comune.

Lista completă a localitatilor pentru care se aplică mecanismul ITI Delta Dunării este anexata prezentului ghid

Viziunea și obiectivele de dezvoltare pe termen lung în Delta Dunării sunt definite și aprobate de Guvernul României prin Memorandumul nr. 20/466/IM/14.01.2015 cu *tema : Strategia de dezvoltare durabilă a Deltei Dunării și implementarea acesteia printr-o investiție teritorială integrată și se regasesc în strategia menționată anterior , aprobată prin H.G. nr 602 / 2016 , regiunea Delta Dunării fiind definită astfel: ” o zonă atractivă - cu biodiversitate valoroasă și mediu de afaceri dinamic, cu activități economice la nivel mic/mediu atât în domeniile tradiționale cât și în cele moderne - unde oamenii trăiesc în armonie cu natura, integrând activități economice în sectoarele turism, agricultură și pescuit, cu sprijin adecvat asigurat de către centrele urbane furnizoare de servicii”.*

În cadrul acestui document, se evidențiază două obiective strategice, respectiv:

1. Păstrarea valorilor naturale unice printr-un management de mediu ghidat de știință și prin consolidarea comunităților locale în rolul acestora de protectori proactivi ai acestui patrimoniu mondial unic;

2. Dezvoltarea unei economii locale verzi, incluzive, pe baza consumului și protecției durabile, eficientă din punct de vedere al resurselor, valorificând avantajele comparative ale zonei și beneficiind de sprijinul unor servicii publice îmbunătățite.

SIDDDDD este structurată pe cinci piloni, care au reieșit din obiectivele strategice menționate anterior, carora le corespund domenii și obiective sectoriale, conform schemei prezentate în anexa nr.10.5 la prezentul ghid .

Implementarea SIDDDDD și a investițiilor teritoriale integrate se va realiza prin intermediul Intervenițiilor / proiectelor ce vor fi finanțate din alocațiile financiare dedicate instrumentului ITI Delta Dunarii din programele operationale, și anume : POIM, PNDR, POR, POCU, POC, POCA , POPAM, POAT .

În contextul necesității unui mecanism de guvernare pentru finanțarea și implementarea investițiilor teritoriale integrate, a fost constituită **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ITI Delta Dunării (ADI ITI DD)**, o structură reprezentativă a autorităților locale din teritoriul ITI DD, care alături de MDRAP și MADR, contribuie la implementarea mecanismului ITI DD în teritoriul desemnat și a SIDDDDD.

De asemenea, Asociației îi revine rolul de a asigura suportul tehnic pentru toți potențialii beneficiari ai alocațiilor financiare dedicate teritoriului ITI Delta Dunarii, în vederea inițierii în acest teritoriu a unor proiecte relevante din punctul de vedere al viziunii și obiectivelor strategice/pilonilor/domeniilor/obiectivelor sectoriale ale SIDDDDD.

În acest sens, ADI ITI DD emite pentru proiectele relevante un **aviz de conformitate cu SII** care constituie condiție de eligibilitate, ulterior proiectele urmand circuitul uzual de depunere la autoritățile de management pentru selecție, evaluare, contractare din alocațiile pentru ITI DD.

B. Context național - comunitățile marginalizate din România

Conform datelor furnizate în cadrul *Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei (2014-2020)*, în prezent, unul din cinci români se confruntă cu sărăcia determinată de venitul insuficient, și o mare parte din sărăcia bazată pe venit este persistentă, trei sferturi dintre persoanele sărace aflându-se în această situație de cel puțin trei ani. O treime din populație este afectată de deprivare materială severă, în sensul că nu-și poate permite să achiziționeze articole considerate dezirabile sau chiar necesare pentru a duce un trai decent.

Încă mai există în România copii care nu au mers niciodată la școală, iar procentul tinerilor fără o educație adecvată este ridicat. Multe persoane sunt în continuare inactive sau neangajate formal, cu șanse mici de a căpăta acces corespunzător la piața muncii. Există inegalități în ceea ce privește acoperirea cu servicii medicale de bază. La nivel național, există un număr semnificativ de comunități dezavantajate în care toate aceste probleme se cumulează, făcând aproape imposibilă întreruperea ciclului excluziei fără sprijin și intervenții din exterior.

Combaterea sărăciei și excluziunii sociale necesită o abordare pe tot parcursul vieții. Pentru copii și tineri, obiectivul este de a asigura oportunitatea de dezvoltare a întregului potențial individual, indiferent de originea socială sau etnică, prin dezvoltarea abilităților, cunoștințelor și experienței necesare. Un alt obiectiv este acela de a asigura premisele pentru participare deplină la viața economică, socială și culturală a României.

Obiectivul pentru cei care au depășit vârsta activă este acela ca vârstnicii să fie apreciați și respectați, să rămână independenți și să poată participa la toate aspectele vieții în calitate de cetățeni activi, bucurându-se de o calitate ridicată a vieții într-o comunitate sigură.

Deoarece copiii care cresc în gospodării sărace se confruntă cu un risc mai mare de sărăcie și perspective mai sumbre de viitor, necesitatea întreruperii cercului vicios al sărăciei face necesară adoptarea unor programe care pot aborda simultan atât sărăcia copiilor, cât și pe cea a adulților din aceeași gospodărie. În special în cazul persoanelor afectate de sărăcie persistentă și al populației rome, diversele dimensiuni ale excluziunii tind să se susțină reciproc și să se perpetueze de la o generație la alta. Excluziunea socio-economică este perpetuată atunci când rezultatele slabe la învățătură și starea proastă de sănătate limitează semnificativ oportunitățile de acces pe piața muncii pentru următoarea generație. Ruperea cercului vicios al sărăciei și excluziunii necesită intervenții orientate, concepute astfel încât să abordeze factorii de bază ai inegalității.

Este, astfel, esențială coordonarea serviciilor sociale, a serviciilor de ocupare a forței de muncă și a serviciilor de sănătate, pentru a facilita ocuparea persoanelor care nu lucrează, dar care sunt apte de muncă. Această abordare a sărăciei și excluziunii sociale se bazează pe conceptul de furnizare de servicii integrate și pe asigurarea armonizării și coerenței dintre diferitele programe și intervenții, atât la nivel de individ, cât și la nivelul comunității.

În România, nivelul sărăciei relative (AROP) nu a înregistrat fluctuații considerabile în ultimii ani. Deși a scăzut cu 2,3 puncte procentuale între 2008 și 2010, sărăcia a manifestat o tendință ascendentă între 2010 și 2013. Ca urmare, declinul sărăciei între anii 2008 și 2013 a fost de doar 0,9 puncte procentuale (reprezentând doar 211.000 persoane care au ieșit din sărăcie). Majoritatea persoanelor sărace din România trăiesc în sărăcie persistentă. Dintre cele 22,6 procente din populație care trăiau în sărăcie relativă în 2012, 18,2% (81% dintre persoanele sărace) trăiau în sărăcie persistentă.

Aproape o treime dintre copii trăiesc în sărăcie persistentă, iar riscul de a perpetua această circumstanță de vulnerabilitate este mult mai ridicat decât pentru orice alt grup de vârstă. Mai mult, riscul la care sunt expuși copiii de a trăi în sărăcie persistentă a crescut cu aproape 3 procente

între anii 2008 și 2012, în timp ce riscul pentru toate celelalte grupe de vârstă a crescut cu doar 1 procent sau chiar a scăzut.

În România, aproape jumătate din populație trăiește în zone rurale, iar o mare parte a acestora este dezavantajată atât din punct de vedere al veniturilor, cât și al lipsei infrastructurii și serviciilor de bază. Sărăcia are un caracter profund localizat, nevoile comunităților afectate și ale populației fiind diverse. Este nevoie de o abordare integrată în vederea îmbunătățirii nivelului de educație, a capacității de inserție profesională și a accesului la piața muncii, precum și a accesului la infrastructură de bază de calitate, după cum și la creșterea accesului la servicii medicale de calitate a grupurilor vulnerabile, inclusiv roma.

Sistemul de protecție socială din România, serviciile sociale la nivel de comunitate, în special în mediul rural și la nivelul comunităților sărace, sunt slab dezvoltate sau lipsesc. Există disparități substanțiale față de media UE, înregistrând performanța cea mai slabă sau aproape cea mai slabă. Romii prezintă un risc mult mai mare de sărăcie, indiferent de vârstă, educație sau mediul de reședință/domiciliu. Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei 2014-2020 evidențiază că: "Analiza datelor din Ancheta Bugetelor de Familie a indicat faptul că romii sunt expuși unui risc de sărăcie de zece ori mai mare decât celelalte etnii (33% dintre ei trăiau în sărăcie absolută pe baza pragului național al sărăciei din 2013, în timp ce doar 3,4% din populația care nu este de etnie romă au avut niveluri de consum sub pragul sărăciei). Îngrijorător este faptul că riscul de sărăcie este extrem de mare pentru copiii romi - rata de sărăcie în cazul lor este de 37,7%, în timp ce rata națională a sărăciei este de doar 4,3%."

Conform studiului „*Elaborarea strategiilor de integrare a comunităților urbane marginalizate - Atlasul zonelor urbane marginalizate din România*”¹, există trei criterii principale pentru definirea și analiza diferitelor tipuri de zone/ comunități marginalizate și anume: **capitalul uman, ocuparea forței de muncă și condițiile de locuire.**

Atenție! Prezentul ghid al solicitantului - condiții specifice se adresează EXCLUSIV zonelor/ comunităților marginalizate din teritoriul ITI Delta Dunării.

C. Context local - domenii prioritare de intervenție în comunitățile marginalizate din teritoriul ITI Delta Dunării, conform Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării (SIDDDD)

Componentele privind definirea contextului local și a obiectivelor sectoriale specifice acestui apel dedicat teritoriului ITI Delta Dunării, se regăsesc în următoarele documente relevante:

- a) **Programul Operational Capital Uman - POCU 2014-2020**, care contribuie la realizarea obiectivelor strategice/ pilonilor/domeniilor/ obiectivelor sectoriale ale SIDDDD prin alocări financiare dedicate teritoriului ITI Delta Dunării, în cadrul unor apeluri de propuneri de proiecte dedicate, aspect menționat în POCU 2014-2020, subcapitolul 4.3 - Investiția teritorială integrată (ITI), precum și în „Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014 - 2020” - subcapitolul 2.5.1 - Investiții teritoriale integrate (ITI) - Contribuția POCU la Strategia Durabilă Integrată pentru Delta Dunării 2030 ;
- b) **Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării (SIDDDD)**, care este documentul ce descrie nevoile și situația existentă în teritoriul ITI Delta Dunării și asigură prin măsurile propuse, echilibrul între protejarea patrimoniului natural unic al Rezervației Biosferei Deltei Dunării (RBDD) și dezvoltarea socio-economică, venind în întâmpinarea aspirațiilor

¹ „*Elaborarea strategiilor de integrare a comunităților urbane marginalizate – Atlasul zonelor urbane marginalizate din România*, disponibil la <http://www.inforegio.ro/images/Publicatii/Atlas%20zone%20urbane%20marginalizate.pdf>, pag 262

locuitorilor zonei prin îmbunătățirea condițiilor de viață, crearea unor oportunități economice mai bune și o valorificare adecvată a patrimoniului natural și cultural.

De asemenea, SIDDDD descrie tipurile de intervenții ce pot fi finanțate din alocațiile financiare dedicate teritoriului ITI DD, în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte dedicate aferente axelor prioritare 3, 4, 6 ale POCU 2014-2020, pornind de la realitatea și nevoile teritoriului menționat anterior, din domeniile prioritare menționate în cadrul Pilonului IV-Asigurarea serviciilor publice, respectiv: sănătate, educație, incluziune și protecție socială, precum și obiectivele sectoriale ale acestora, și anume :

4.5.1.1. Reducerea disparităților legate de piața muncii și de capitalul uman prin furnizarea de servicii îmbunătățite la nivelul fiecărei dimensiuni a excluziunii și în ansamblul său (educație, sănătate, locuire, ocupare)

4.5.1.2. Conservarea patrimoniului cultural al minorităților etnice din zona de studiu

4.5.1.3. Îmbunătățirea rezultatelor sociale prin creșterea relevanței și a eficacității programelor de protecție socială derulate în teritoriul ITI Delta Dunării

4.4.1.1. Crearea de oportunități de învățare pe tot parcursul vieții pentru dezvoltarea abilităților de muncă necesare în economia secolului 21

4.4.1.3. Îmbunătățirea calității sistemului educațional primar și preșcolar

4.3.1.1. Îmbunătățirea accesului la serviciile de asistență medicală primară (AMP), axate pe măsuri de prevenție și detectare timpurie și tratare a bolilor cronice

SIDDDD a fost realizată pe baza analizei - diagnostic a situației existente în ceea ce privește accesul la serviciile de bază, oportunitățile de creare de locuri de muncă și creștere economică, precum și obstacolele din calea dezvoltării, completată cu informații ce au provenit din consultările publice organizate cu participarea localnicilor și a factorilor interesați, definindu-se viziunea despre modul în care ar trebui să arate teritoriul ITI Delta Dunării în viitor, elaborându-se o declarație de viziune și un raport de evaluare a nevoilor pentru a transforma viziunea în realitate.

Conform SIDDDD, una dintre caracteristicile semnificative, fizice și ecologice, a teritoriului ITI DD este marea întindere de zone umede, inclusiv mlaștină cu apă dulce, lacuri și iazuri, cursuri de apă și canale. Doar 9% din suprafață este permanent deasupra apei.

Viața pentru cei 10.000 de locuitori din centrul Deltei este o provocare, iar accesul la serviciile sociale și economice de bază este limitat.

Transportul pe apă este de multe ori singura opțiune pentru a călători către destinații din centrul Deltei. Zona are de asemenea acces limitat la serviciile de bază, cum ar fi apă curentă și canalizare, fata de zonele rurale învecinate.

Serviciile de sănătate și educație sunt și ele afectate de lipsa de accesibilitate și de scădere a populației.

Justificarea și oportunitatea acestui apel dedicat reies din nevoile identificate și descrise în SIDDDD, în domeniile prioritare ce pot fi finanțate prin POCU 2014-2020, respectiv sănătate, educație, incluziune și protecție socială

D. Validarea și declararea comunității/comunităților marginalizate vizate de proiect

O comunitate va fi validată de solicitant ca fiind **marginalizată** dacă se demonstrează îndeplinirea cerințelor minime prezentate în **Tabelul 1** de mai jos.

Tabel 1. Indicatori cheie și praguri minimale pentru validarea zonelor ca fiind marginalizate

Criterii/ Dimensiune	Indicatori cheie	Praguri minimale
Capital uman	Proporția persoanelor de 15-64 de ani care au absolvit maxim 8 clase (gimnaziu)	22%
	Proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice, în totalul populației din comunitatea vizată prin proiect	8%
	Proporția copiilor și tinerilor (0-17 ani) din populația totală din comunitatea vizată prin proiect	20,5%
Ocuparea forței de muncă	Proporția persoanelor de 16-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (salariați cu contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist) și nici nu urmează o formă de învățământ, în totalul populației din comunitatea vizată prin proiect	22,5%
Locuire*	Proporția locuințelor supra-aglomerate (< 15,33 m ² pe persoană) , în totalul locuințelor din comunitatea vizată prin proiect	54%
	Nesiguranță locativă: proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală, în totalul gospodăriilor din comunitatea vizată prin proiect	12%

*) Indicatorul Eurostat privind supra-aglomerarea, fără condiția referitoare la existența unei camere pe gospodărie.

În raport cu pragurile minimale din Tabelul 1, comunitatea este validată ca fiind marginalizată dacă **îndeplinește simultan** următoarele trei condiții:

- (1) are un nivel scăzut de capital uman;
- (2) are un nivel scăzut de ocupare în sectorul formal;
- (3) are condiții de locuire precară,

unde:

- (1) **în comunitate se înregistrează un nivel scăzut de capital uman**, dacă oricare doi din cei trei indicatori corespunzători din tabelul 1 au valori ce depășesc pragul minimal aferent.

- (2) **în comunitate se înregistrează un nivel scăzut de ocupare a forței de muncă pe piața formală a muncii**, în sectorul formal dacă indicatorul corespunzător din tabelul 1 are valori de peste 22,5% (pragul minimal).
- (3) **în comunitate se înregistrează un nivel crescut de locuințe supra-aglomerate și/sau un grad ridicat de nesiguranță locativă**, dacă cel puțin unul dintre indicatorii din tabelul 1 au valori ce depășesc pragul minimal aferent.

Îndeplinirea simultană a celor 3 condiții minime menționate anterior poate fi justificată prin:

a) suprapunerea parțială sau totală, cu unul sau mai multe sectoare de recensământ identificate ca fiind marginalizate în *Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate*² sau în *Atlasul zonelor rurale marginalizate și al dezvoltării umane locale în România*³.

b) dacă zona nu se suprapune cu niciun sector de recensământ identificat ca fiind marginalizat în *Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate* sau în *Atlasul zonelor rurale marginalizate și al dezvoltării umane locale în România* sau realitatea din zonă diferă față de momentul elaborării documentelor strategice sus menționate, aplicantul are posibilitatea de a justifica încadrarea zonei/ comunității vizate prin proiect ca fiind marginalizată prin justificarea îndeplinirii cerințelor minime prezentate în tabelul 1.

Într-un teritoriu selectat pentru implementarea activităților finanțate prin proiect pot exista una sau mai multe comunități declarate și validate ca fiind marginalizate, care pot să aibă aceleași tipuri de nevoi/probleme sau pot avea nevoi/probleme diferite, dar interdependente sau pot fi complet diferite.

Chiar și în cazul în care zona de intervenție a proiectului face parte dintr-o comunitate care se suprapune, parțial sau integral, cu sectoarele identificate prin *Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate* sau *Atlasul zonelor rurale marginalizate și al dezvoltării umane locale în România*, **realizarea analizei preliminare la nivel de comunitate este obligatorie** (cu excepția studiului de validare (Anexa A) în cazul în care zona de intervenție se suprapune integral cu sectoarele identificate în cele 2 documente mai sus menționate).

E. Abordarea integrată solicitată prin apelurile de proiecte

În vederea întreruperii cercului vicios al excluziunii sociale și sărăciei, **se impune ca abordarea la nivel comunitar să fie integrată și orientată pe nevoile comunității**.

Ca urmare, prin aceste apeluri de proiecte se urmărește:

- ❖ finanțarea unor proiecte elaborate în baza nevoilor concrete ale comunității marginalizate/ comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, din teritoriul ITI Delta Dunarii, identificate în cadrul analizei la nivel de comunitate (1.3. *Tipuri de activități - din prezentul ghid al solicitantului - condiții specifice*); proiectele finanțate trebuie să contribuie la reducerea numărului de persoane din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din teritoriul ITI Delta Dunarii
- ❖ asigurarea unei abordări integrate și orientată pe nevoile comunității din teritoriul ITI Delta Dunarii, evitarea unor măsuri disperate, mono-sectoriale, a căror eficacitate ar putea fi diminuată în lipsa unor măsuri eficiente de acompaniere a măsurilor principale; evitarea

² Elaborarea strategiilor de integrare a comunităților urbane marginalizate – *Atlasul zonelor urbane marginalizate din România*, disponibil la <http://www.inforegio.ro/images/Publicatii/Atlas%20zone%20urbane%20marginalizate.pdf>.

³ *Atlasul zonelor rurale marginalizate și al dezvoltării umane locale în România* disponibil la adresa <http://www.mmuncii.ro/i33/index.php/ro/minister/minister-rapoarte-studii>

neajunsurilor legate de o insuficientă adaptare la specificul local al nevoilor persoanelor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitatea marginalizată.

- ❖ furnizarea la nivelul fiecărei comunități marginalizate vizate în proiectele finanțate în cadrul acestui apel dedicat de proiecte, a unor servicii sociale/ medicale/ medico sociale etc., pentru care este asumată sustenabilitatea activităților din proiect după finalizarea acestuia.

Propunerile de proiecte vor avea o abordare integrată în sensul că vor conține în mod **obligatoriu (element de eligibilitate proiect)** sub-activități aferente activităților 1, 2, 3, 4 și 5 (1.3. *Tipuri de activități - din prezentul ghid*) după cum urmează:

1. **activități/ sub-activități în domeniul educației** (*de exemplu educația timpurie de nivel ante-preșcolar și preșcolar, învățământ primar și secundar, inclusiv a doua șansă și reducerea părăsirii timpurii a școlii*) - aplicantul va alege din sub-activitățile de educație pe cele care răspund nevoilor individuale ale persoanelor din grupul țintă - activitatea 1 (1.3. *Tipuri de activități - din prezentul ghid*) **este obligatorie**;
2. **activități/ sub-activități în domeniul ocupării forței de muncă** (*de exemplu consiliere, orientare, formare profesională, evaluarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal, subvenționarea angajatorilor pentru angajarea persoanelor aparținând acestor categorii, participarea la programe de ucenicie și stagii*) - aplicantul va alege din sub-activitățile de ocupare pe cele care răspund nevoilor individuale ale persoanelor din grupul țintă - activitatea 2 (1.3. *Tipuri de activități - din prezentul ghid*) **este obligatorie**;
3. **activități/ sub-activități în domeniul antreprenoriatului** (*de exemplu, susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont-propriu etc.*); aplicantul va alege din sub-activitățile din domeniul susținerii antreprenoriatului pe cele care răspund nevoilor individuale ale persoanelor din grupul țintă - activitatea 3 (1.3. *Tipuri de activități - din prezentul ghid*) **este obligatorie**;
4. **activități/ sub-activități în domeniul dezvoltării/ furnizării de servicii (sociale și/sau medicale/ medico-sociale)** - activitatea 4 (1.3. *Tipuri de activități - din prezentul ghid*) **este obligatorie**;
5. **activități/ sub-activități obligatorii în domeniul îmbunătățirii condițiilor de locuit** (inclusiv reabilitarea locuințelor și/ sau legalizarea asigurării de utilități)- activitatea 5 (1.3. *Tipuri de activități - din prezentul ghid*) **este obligatorie**;
6. **activități/ sub-activități în domeniul acordării de asistență juridică pentru reglementări acte** - dacă este cazul; aplicantul va alege din aceste măsuri pe cele care răspund nevoilor individuale ale persoanelor din grupul țintă - activitatea 6 (1.3. *Tipuri de activități - din prezentul ghid*) **este opțională**.

În contextul acestui apel dedicat de proiecte se recomandă ca elementul de referință pentru identificarea nevoilor și pentru măsurile propuse să fie gospodăria (totalitatea persoanelor aparținând aceleiași familii care împart aceeași locuință).

Nu vor fi acceptate la finanțare proiectele care nu prevăd **intervenții integrate** în măsură să țină seama de nevoile comunității/ zonei marginalizate, astfel de proiecte fiind eligibile în cadrul celorlalte axe prioritare ale POCU (AP 1-3 - Ocupare; AP 6 - Educație), care pun accent pe abordări sectoriale.

De asemenea, nu vor fi acceptate la finanțare proiectele ale caror intervenții propuse nu se încadrează în obiectivele strategice /pilonii/domeniile /obiectivele sectoriale din SIDDSD specifice acestui apel sau nu sunt relevante pentru teritoriul ITI Delta Dunării, pentru care nu s-a eliberat aviz de conformitate cu SIDDSD, de către ADI ITI DD.

1.1. Axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectiv specific, rezultat așteptat

Pentru a obține finanțare în cadrul prezentelor apeluri de proiecte, propunerile de proiecte trebuie să se încadreze în:

- ▶ **Axa prioritară 4:** *Incluziunea socială și combaterea sărăciei*
- ▶ **Obiectivul tematic 9:** *Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei discriminări*” (Regulamentul (UE) nr. 1304/2013, art 3, alin 1, a)
- ▶ **Prioritatea de investiții 9.ii** *Integrarea socio-economică a comunităților marginalizate, cum ar fi romii.* (Regulamentul (UE) nr. 1304/2013, art. 3, alin 1, a)
- ▶ **Obiectiv specific** -În cadrul prezentelor apeluri de proiecte este vizat un singur obiectiv specific, respectiv **Obiectivul specific 4.2. Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate (non roma), prin implementarea de măsuri integrate**

Datorita faptului ca este o interventie care se adresează exclusiv comunităților marginalizate (non-rome), localizate în orice unitate administrativ-teritorială (comună, oraș, municipiu) din teritoriul ITI Delta Dunarii, proiectele vor raspunde nevoilor identificate in Strategia Integrata de Dezvoltare Durabila a Deltei Dunarii:

- ❖ **Obiectivul Strategic 2 (OS2):** *Dezvoltarea unei economii locale verzi, incluzive, pe baza consumului și protecției durabile, eficientă din punct de vedere al resurselor, valorificând avantajele comparative ale zonei și beneficiind de sprijinul unor servicii publice îmbunătățite*
- ❖ **Pilon IV:** *Asigurarea serviciilor publice*
- ❖ **Domeniile:** *Incluziune si protectie sociala, sanatate, educatie*
- ❖ **Obiective sectoriale :**

4.5.1.1. Reducerea disparităților legate de piața muncii și de capitalul uman prin furnizarea de servicii îmbunătățite la nivelul fiecărei dimensiuni a excluziunii și în ansamblul său (educație, sănătate, locuire, ocupare)

4.5.1.2. Conservarea patrimoniului cultural al minorităților etnice din zona de studiu

4.5.1.3. Îmbunătățirea rezultatelor sociale prin creșterea relevanței și a eficacității programelor de protecție socială derulate în teritoriul ITI Delta Dunării

4.4.1.1. Crearea de oportunități de învățare pe tot parcursul vieții pentru dezvoltarea abilităților de muncă necesare în economia secolului 21

4.4.1.3. Îmbunătățirea calității sistemului educațional primar și preșcolar

4.3.1.1. Îmbunătățirea accesului la serviciile de asistență medicală primară (AMP), axate pe măsuri de prevenție și detectare timpurie și tratare a bolilor cronice

Propunerile de proiecte pot sa se incadreze si in alte obiective sectoriale din alte domenii prioritare ale SIDDDD , pe langa cele mentionate anterior, in functie de specificul teritoriului in care se afla comunitatea marginalizata ce face obiectul cererii de finantare precum si in functie de nevoile specifice ale grupului tinta si interventiile propuse pentru acesta , conform SIDDDD.

Rezultat așteptat

Principalul rezultat așteptat prin sprijinul financiar acordat în cadrul prezentelor apeluri de proiecte îl reprezintă:

- ❖ *Număr redus de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate (non-roma) din teritoriul ITI Delta Dunarii .*

1.2. Tipul apelurilor de proiecte și perioada de depunere a cererilor de finanțare

Ambele apeluri de proiecte sunt apeluri de tip competitiv, cu termen limită de depunere.

SISTEMUL INFORMATIC MySMIS 2014 VA FI DESCHIS ÎN DATA DE 4 Iunie 2018 ORA 10.00 ȘI SE VA ÎNCHIDE ÎN DATA DE 4 SEPTEMBRIE 2018, ORA 16.00.

1.3. Tipuri de activități

1.3.1. Activitate preliminară - Realizarea analizei la nivelul comunității marginalizate pentru fundamentarea cererii de finanțare

Următoarea activitate este **OBLIGATORIU** a fi desfășurată înainte de elaborarea și depunerea cererii de finanțare și va include cel puțin următoarele aspecte (eligibilitate proiect):

- ▶ **A) Colectarea datelor de referință** prin care se dovedește îndeplinirea cerințelor minime pentru identificarea comunității ca fiind comunitate marginalizată. Colectarea acestor date se va face pe baza unui chestionar care trebuie să conțină informații în măsură să permită calculul indicatorilor cheie din **Tabelul 1**, la nivelul comunității marginalizate vizate prin proiect, precum și procentul solicitat în ceea ce privește numărul de persoane aparținând minorității rome (**Anexa A: Model orientativ de chestionar de cercetare pe teren pentru studiul de validare**). Statusul ocupațional, nivelul de educație și competențe, condițiile de locuire (de exemplu: numărul de metri pătrați ce revin fiecărei persoane din gospodărie) și accesul la utilități (canalizare, apă, curent electric etc.) sunt condiții obligatorii în acest proces. Documentarea trebuie să fie reprezentativă la nivelul populației din zona de intervenție vizată, cu un număr suficient de mare de cazuri pentru a permite analiza comunității/ zonei marginalizate. În cazul comunităților marginalizate de dimensiuni mici (de exemplu: un bloc ghetou) este recomandată realizarea unui investigării exhaustive a acestora. Scopul acestei activități este de a valida încadrarea comunității ca fiind marginalizată și de a furniza date concrete și relevante pentru a fundamenta analiza nevoilor și problemelor populației din comunitatea marginalizată a căror rezolvare se urmărește prin proiect. Colectarea datelor (mai cu seamă în cazul informațiilor privind piața forței de muncă) nu trebuie să se limiteze la zona de intervenție a proiectului, fiind indicat să se evalueze și oportunitățile din zonele învecinate.

Atenție! Justificarea îndeplinirii cerințelor minime din **Tabelul 1** pentru identificarea comunității ca fiind marginalizată, precum și respectarea cerințelor pentru validarea ca marginalizată a comunității (**A 1. Validarea și declararea comunității/comunităților marginalizate vizate de proiect**) reprezintă condiții de eligibilitate a proiectului.

- ▶ **B) Completarea Anexei B: Fișa sintetică minimală a comunității** - care include o centralizare a elementelor minime cuantificabile pe baza cărora va fi dezvoltată analiza la nivel de comunitate.
- ▶ **C) În elaborarea analizei, solicitantul va avea în vedere includerea următoarelor informații**
Elaborarea analizei, în formatul ales de solicitant, care va conține cel puțin următoarele informații:
 - descrierea narativă a comunității marginalizate vizate de proiect prin raportare în mod obligatoriu la cele trei criterii evidențiate în **Tabelul 1 - Indicatori cheie și praguri minime pentru validarea comunităților ca fiind marginalizate, respectiv capital uman, ocuparea forței de muncă, locuire**.
 - identificarea și analiza grupurilor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială (**1.6. Grup țintă**), precum și a nevoilor locale ale persoanelor care vor constitui grupul țintă vizat prin proiect, din perspectiva tipurilor de activități eligibile în prezentul ghid (de exemplu: educație, ocupare, servicii sociale/ medicale/ medico-sociale, îmbunătățirea condițiilor de locuit, asistență pentru reglementări acte, etc.), cu evidențierea condiției femeii și a copilului în zona de intervenție, potențialul de dezvoltare a comunității marginalizate, inclusiv a mediului de afaceri local, profilul de resurse umane și

competențe, cererea locală/ proximă de pe piața forței de muncă, identificarea unor soluții viabile care să urmărească incluziunea socială a comunității marginalizate, precum și implementarea planurilor de acțiune pentru soluționarea problemelor identificate.

- Analiza comunității va avea atașată harta UAT, cu evidențierea zonei de intervenției vizate prin proiect, precum și imagini relevante pentru această zonă marginalizată.

Datele utilizate în analiză trebuie să fie: date statistice rezultate din cercetări științifice sau date administrative ale entităților relevante (de exemplu: *Institutul Național de Statistică/ Direcțiile Județene de Statistică, Direcțiile de Asistență Socială și Protecția Copilului, Direcțiile de Sănătate Publică, Serviciile Publice de Asistență Socială, Poliția Locală* etc.) și/ sau date obținute din studiul de validare prin activități de cercetare pe teren.

Pentru realizarea acestei analize, este obligatorie organizarea unor activități de cercetare pe teren la nivelul comunității marginalizate. De asemenea, soluțiile propuse pentru incluziunea persoanelor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială trebuie să se realizeze prin implicarea actorilor locali (inclusiv a liderilor informali, romi și ne-romi), respectiv prin implicarea grupului țintă vizat de intervențiile finanțate prin proiect (persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială). Implicarea persoanelor din comunitatea marginalizată în activitatea de analiză va putea fi dovedită de exemplu cu: liste de prezență, minutele întâlnirilor, fotografii, agenda întâlnirilor, materialele prezentate etc. aceste documente vor fi în mod obligatoriu anexate la documentul - analiza preliminară la nivel de comunitate.

Realizarea analizei la nivel de comunitate vizată prin proiect este **OBLIGATORIE** și se va realiza **înainte de** depunerea cererii de finanțare, cu consultarea membrilor comunităților vizate și a autorităților locale, constituind baza de referință pentru identificarea priorităților și măsurilor ce vor fi incluse în proiect.

În situația în care cererea de finanțare este acceptată la finanțare, cheltuielile aferente analizei vor putea fi solicitate la rambursare, pe bază de costuri reale, în limita a maximum 0,3% din valoarea totală eligibilă a proiectului. Eligibilitatea cheltuielilor aferente analizei va fi stabilită la verificarea cererii de rambursare.

1.3.2. Tipuri de activități eligibile care pot fi sprijinite în contextul prezentului ghid al solicitantului - condiții specifice

❖ INTERVENȚII ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI

Activitatea 1(Obligatorie). Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educație: educația timpurie (de nivel ante-preșcolar și preșcolar), învățământ primar și secundar, inclusiv a doua șansă și reducerea părăsirii timpurii a școlii prin acordarea unor pachete integrate (pachetele integrate ar putea include de exemplu. *costuri de transport și masă pentru copiii din grupul țintă, materiale educaționale, accesul la servicii medicale și sociale, măsuri de prevenire și diminuare a părăsirii timpurii a școlii prin servicii educaționale specifice nevoilor persoanelor din grupul țintă, măsuri de acompaniere (de exemplu. îmbrăcăminte și încălțăminte, stimulente condiționate de prezență), adaptate nevoilor și specificului comunității etc.)*

În vederea sprijinirii și stimulării creșterii calității actului educațional în școlile care deservește copii din comunitățile vizate de proiect, pot fi acordate pachete integrate pentru profesorii ce predau la școli din zone defavorizate, pe baza performanței acestora în ceea ce privește atragerea copiilor din grupul țintă către sistemul de învățământ (de exemplu: pentru creșterea prezenței zilnice și a participării școlare, îmbunătățirea performanțelor școlare, organizarea de activități extra-curriculare stimulative pentru copiii din grupul țintă, educația părinților etc.)

Pentru Activitatea 1, în funcție de rezultatele analizei realizate la nivel de comunitate și de nevoile de educație ale persoanelor din grupul țintă, propunerile de proiecte vor include, în mod obligatoriu cel puțin una dintre următoarele sub-activități:

- ▶ **Sub-activitatea 1.1. Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educația timpurie - învățământ ante-preșcolar** în cadrul căreia pot fi finanțate atât acțiuni care vizează creșterea accesului și participării la educația ante-preșcolară, inclusiv prin asigurarea/ dezvoltarea de servicii locale și utilizarea de materiale de învățare pentru copiii din învățământul ante-preșcolar, inclusiv pentru copiii aparținând minorității rome și pentru copiii cu dizabilități, furnizarea de servicii de informare și consiliere a părinților, programe de educație parentală, inclusiv măsuri de acompaniere și de asigurare de sprijin financiar etc.
- ▶ **Sub-activitatea 1.2. Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educația timpurie - învățământ preșcolar**, în cadrul căreia pot fi finanțate acțiuni care vizează creșterea accesului și în cadrul căreia pot fi finanțate acțiuni care vizează creșterea accesului la educația timpurie - învățământ preșcolar, consiliere a părinților, programe de educație parentală inclusiv pentru copiii aparținând minorității roma și copiii cu dizabilități, furnizarea de servicii de informare și consiliere a părinților, programe de educație parentală, inclusiv măsuri de acompaniere și de asigurare de sprijin financiar etc.
- ▶ **Sub-activitatea 1.3. Sprijin pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii prin: programe de tip zone prioritare de educație/ școală după școală**, în cadrul căreia pot fi finanțate atât acțiuni care vizează reducerea părăsirii timpurii a școlii, inclusiv prin servicii de informare, consiliere și mentorat destinate elevilor în risc de părăsire timpurie a școlii, precum și părinților acestora, programe care promovează activitățile extra-curriculare cu accent pe dobândirea de competențe cheie, măsuri care vizează desegregarea școlară, acțiuni care contribuie la creșterea stimei de sine, educație interculturală, programe de sprijin individualizat și adaptare curriculară, dezvoltare de resurse și materiale noi de învățare etc., furnizarea unor programe specifice de promovare a regulilor elementare de igienă dezvoltate și adaptate pentru copii/ tineri și pentru copii/ tineri care sunt cel mai afectați de sărăcie și au o stare de sănătate și condiții de viață precare etc.
- ▶ **Sub-activitatea 1.4. Programe de tip a doua șansă** - Sprijin pentru implementarea programelor integrate destinate tinerilor care au abandonat școala și adulților care nu și-au finalizat educația obligatorie, consiliere și programe de educație parentală pentru membrii familiilor copiilor și adulților care se află în afara sistemului educațional, acțiuni și campanii de conștientizare destinate creșterii ratelor de menținere în sistemul inițial de învățământ și pentru a asigura înțelegerea beneficiilor pe care le oferă educația în relație cu oportunitățile de angajare, furnizarea de programe de tip "A doua șansă", alte măsuri care vizează creșterea numărului de persoane care se reîntorc în sistemul de educație și formare.

Sustenabilitatea serviciilor educaționale este de minimum 6 luni de la finalizarea implementării proiectului (criteriu de eligibilitate).

❖ INTERVENȚII ÎN DOMENIUL OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ

Activitatea 2(Obligatorie). Sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii

Pentru activitatea 2, în funcție de rezultatele analizei realizate la nivel de comunitate și de nevoile de ocupare ale persoanelor din grupul țintă - *persoane (șomeri, inactivi) din comunitatea marginalizată aflate în risc de sărăcie și excluziune socială*, - propunerile de proiecte vor include în mod obligatoriu cel puțin una dintre următoarele sub-activități:

- ▶ **Sub-activitatea 2.1 Participarea la programe de ucenicie la locul de muncă** (inclusiv prin acordarea de sprijin financiar angajatorilor)

Ucenicia reprezintă formarea profesională realizată la locul de muncă în baza unui contract de ucenicie, fiind organizată conform prevederilor Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de

muncă, republicată. Ucenicia la locul de muncă se organizează pentru calificările stabilite prin legislația în vigoare și pentru ocupațiile cuprinse în Clasificarea Ocupațiilor din România, pentru care există standarde de pregătire profesională, respectiv standarde ocupaționale. Ucenicia are o durată cuprinsă între 1 și 3 ani în funcție de nivelul de calificare solicitat de ocupația pentru care se organizează schema.

Angajatorii care doresc să organizeze activități de ucenicie la locul de muncă potrivit domeniilor de activitate au obligația să declare la AJOFM/ANOFM locurile de muncă vacante pentru care organizează aceste activități.

Pentru formarea profesională a ucenicului, angajatorul are obligația de a respecta prevederile OG nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare, activitatea de formare fiind finalizată cu certificate de calificare cu recunoaștere națională. Evaluarea și certificarea formării profesionale prin ucenicie la locul de muncă se realizează în conformitate cu prevederile legale în vigoare privind formarea profesională.

În situația în care contractul de ucenicie încetează anterior absolvirii stagiului de ucenicie⁴, angajatorul este obligat să restituie integral stimulentele financiare de care a beneficiat pentru derularea contractului de ucenicie.

► **Sub-activitatea 2.2. Participarea la programe de stagii pentru absolvenții de învățământ superior** (inclusiv prin acordarea de sprijin financiar angajatorilor)

Organizarea stagiilor pentru absolvenții de învățământ superior de către angajatori se realizează în baza unui contract de stagiu încheiat între angajator și stagiar, cu durată de 6 luni, anexă la contractul individual de muncă, conform prevederilor Legii nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior, cu modificările și completările ulterioare.

Perioada de stagiu se desfășoară conform unui program de activități aprobat de angajator, la propunerea conducătorului compartimentului în care își desfășoară activitatea stagiarul.

La sfârșitul perioadei de stagiu, angajatorul are obligația să evalueze cunoștințele stagiului și să elibereze certificatul/ adeverința din care să reiasă perioada în care acesta a desfășurat activitatea în baza contractului de stagiu, competențele și deprinderile practice dobândite. Certificatul atestă dobândirea de experiență și vechime în muncă sau în specialitate, după caz.

În situația în care contractul de stagiu încetează anterior datei prevăzute în contract⁵, angajatorul este obligat să restituie integral stimulentele financiare de care a beneficiat pentru derularea contractului de stagiu.

► **Sub-activitatea 2.3. Măsuri de sprijin pentru găsirea unui loc de muncă** (de exemplu informare și consiliere profesională, plasare pe piața muncii, formare profesională, subvenționarea angajatorilor pentru angajarea persoanelor aparținând acestor categorii, evaluarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal, etc.)

Formarea profesională trebuie să fie realizată de către furnizori de formare profesională autorizați în conformitate cu prevederile OG nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare, fiind finalizată cu certificate de calificare sau de absolvire cu recunoaștere națională. Formarea profesională se organizează prin programe de inițiere, calificare, recalificare, perfecționare, specializare. Angajatorii pot organiza ei înșiși programe de formare profesională doar dacă sunt autorizați ca furnizori de formare profesională în condițiile OG nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare.

Conform anexei 2 a HG nr. 918/2013 privind Cadrul național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare, persoanele care au absolvit învățământul primar (4 clase) pot participa la programe de inițiere, definite în OG nr. 129/2000, cu modificările și completările ulterioare, privind

⁴ Conform art 18 din Legea nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată

⁵ Conform art 331 din Legea nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior, cu modificările și completările ulterioare

formarea profesională a adulților, organizate de furnizori de formare profesională autorizați, care se finalizează cu certificate de absolvire cu recunoaștere națională.

Angajatorii care beneficiază de astfel de subvenții sunt obligați să mențină ocupat locul de muncă nou-creat încă 6 luni de la finalizarea perioadei pentru care au primit subvenția (conform prevederilor legislative în vigoare).

Activitățile de contractare, pe baze temporare, a personalului, desfășurate de persoanele juridice în baza autorizației de funcționare ca agent de muncă temporară, nu intră în sfera serviciilor specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă.

Activitatea 3 (Obligatorie). Susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont-propriu

Pentru activitatea 3, în funcție de rezultatele analizei realizate la nivel de comunitate și de nevoile de ocupare ale persoanelor din grupul țintă, propunerile de proiecte vor include în mod obligatoriu cel puțin una dintre următoarele sub-activități:

- ▶ **Sub-activitatea 3.1. Acordarea de sprijin persoanelor din grupul țintă** (*persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială*) **pentru înființarea de afaceri sub forma unor servicii personalizate de sprijin**, de exemplu. consiliere/ consultanță/ mentorat/ formare profesională antreprenorială, sprijin pentru elaborarea planului de afaceri etc., analiza și selectarea planurilor de afaceri viabile, suport în înființarea companiei etc.

Planurile de afaceri vor fi supuse aprobării unei comisii de selecție, pe baza unor criterii stabilite de beneficiarul finanțării nerambursabile, în cadrul unui proces transparent și nediscriminatoriu. Comisia de selecție a ideilor de afaceri va include obligatoriu un număr impar de membri din care se recomandă să facă parte reprezentanți ai:

- Mediului de afaceri;
- Patronatelor din aria de implementare a proiectului.

- ▶ **Sub-activitatea 3.2. Acordarea de subvenții (micro-granturi) pentru înființarea de noi afaceri**, inclusiv sprijin post-înființare afacere. Acordarea subvenției (micro-grant) va fi condiționată de înființarea firmei (costurile aferente înființării companiei vor fi acoperite prin proiect - **Sub-activitatea 3.1.**).

Subvenția maximă pentru un plan de afaceri aprobat este de **25.000 euro/ plan de afaceri/ firmă**. Pentru subvenția acordată este obligatorie angajarea a minimum 1 persoană în cadrul afacerii sprijinite.

Afacerile înființate trebuie să funcționeze minimum 12 de luni pe perioada implementării proiectului și să asigure o perioadă de sustenabilitate de minimum 6 luni. Perioada de sustenabilitate presupune continuarea funcționării afacerii, inclusiv obligația menținerii locului de muncă ocupat, și poate fi contabilizată pe perioada implementării proiectului sau după finalizarea implementării.

Personalul echipei de proiect (atât al beneficiarului, cât și al partenerilor) nu poate face parte din firmele înființate prin proiect.

Incidența ajutorului de minimis

NB. Activitățile 2 și 3 (sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii, respectiv susținerea antreprenoriatului) vor face obiectul schemei de minimis „Dezvoltare Locală Integrată (DLI 360°) în comunitățile marginalizate” aprobată prin ordinul ministrului fondurilor europene nr. 534/2016 (Anexa 11 la prezentul ghid) pentru acele cheltuieli de care beneficiază persoanele juridice, respectiv angajatorii (Activitatea 2) și firmele nou-create (Activitatea 3). Beneficiarul finanțării nerambursabile va semna contracte de subvenția (Anexa 7 la prezentul ghid)

cu beneficiarii ajutorului de minimis și va asigura monitorizarea implementării măsurilor de ajutor de minimis.

În cadrul **Sub-activității 2.3 Măsuri de sprijin pentru găsirea unui loc de muncă**, cheltuielile aferente activităților premergătoare subvenționării locului de muncă (*de exemplu informare și consiliere profesională, plasare pe piața muncii, formare profesională etc.*) nu vor intra sub incidența ajutorului de minimis, aceste cheltuieli fiind efectuate pentru persoane fizice.

În cadrul **Activității 3**, cheltuielile aferente **Sub-activității 3.1.** nu vor intra sub incidența ajutorului de minimis, aceste cheltuieli fiind efectuate pentru persoane fizice.

Schema de ajutor *de minimis* nu se aplică și nu se acordă pentru:

- a) ajutoarele acordate **întreprinderilor care-si desfășoară activitatea în sectoarele pescuitului si acvaculturii**, reglementate de Regulamentul (CE) nr. 104/2000 al Consiliului din 17 decembrie 1999 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 17/21.01.2000
- b) ajutoarele acordate **întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole**, astfel cum sunt enumerate în Anexa 1 a Tratatului CE;
- c) ajutoarele acordate **întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul transformării si comercializării produselor agricole**, prevăzute în Anexa nr. 1 a Tratatului CE, în următoarele cazuri:
 - atunci când valoarea ajutorului este stabilită pe baza prețului sau a cantității produselor în cauză achiziționate de la producătorii primari sau introduse pe piață de întreprinderile în cauză;
 - atunci când ajutorul este condiționat de transferarea lui parțială sau integrală către producători primari.
- d) ajutoarele destinate **activităților legate de export către țări terțe sau către state membre, respectiv ajutoarele legate direct de cantitățile exportate, ajutoarele destinate înființării si funcționării unei rețele de distribuție sau destinate altor cheltuieli curente legate de activitatea de export;**
- e) ajutoarele subordonate folosirii mărfurilor naționale în locul celor importate;
- f) ajutoarele pentru achiziția de vehicule de transport rutier de mărfuri.

Prin urmare, Activitățile 2 și 3, implicit sub-activitățile aferente acestora nu vor viza domeniile exceptate de la schema de ajutor de minimis evidențiate mai sus.

Valoarea financiară aferentă măsurilor de ocupare

Valoarea financiară bugetată pentru activitățile care vizează ocuparea forței de muncă (Activitățile 2 și 3 (implicit sub-activitățile aferente acestora) **nu poate fi mai mică de 50% din valoarea totală eligibilă aprobată pentru proiect (eligibilitate proiect).**

❖ INTERVENȚII ÎN DOMENIUL DEZVOLTĂRII/ FURNIZĂRII DE SERVICII (SOCIALE/ MEDICALE/ MEDICO-SOCIALE)

Activitatea 4 (Obligatorie). Sprijinirea dezvoltării/furnizării de servicii sociale/ furnizarea de servicii, inclusiv în cadrul centrelor comunitare integrate (medico-sociale). Se are în vedere furnizarea de servicii integrate pentru copii, tineri, adulți/ părinți etc. (*de exemplu măsuri active de ocupare, formare profesională, educație, măsuri de inserție socio-profesională, servicii - sociale/medicale, /medico-sociale, consiliere psihologică etc.*) recomandabil prin intermediul centrelor comunitare integrate/ punctelor unice de acces la servicii /prin implicarea specialiștilor de la nivelul rețelei teritoriale a Serviciului Public de Ocupare sau a celor de la nivelul serviciilor publice de asistență socială, în colaborare, pe bază de protocoale, cu rețeaua teritorială a Serviciului Public de Ocupare;

Se va acorda prioritate încurajării abordărilor inovative în furnizarea acestor servicii, cum ar fi:

- furnizarea serviciilor sociale prin promovarea utilizării forței de muncă de la nivelul comunității (inclusiv prin scheme de ucenicie);
- furnizarea de servicii de către echipe mobile multi-funcționale;
- experimentarea unor noi relații de tip contractual între autoritățile locale și/sau furnizorii privați de servicii sociale și partenerii comunitari;
- pachet de servicii sociale destinat prevenirii separării copilului de familia sa;
- pachet de servicii medico-sociale/ pachet de servicii de asistență medicală comunitară destinat persoanelor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, inclusiv etnicilor romi, realizat de către asistentul medical comunitar, mediatorul sanitar și asistentul social pentru reducerea mortalității infantile, prevenirea sarcinilor la minore, creșterea numărului de persoane din comunitățile marginalizate înscrise la medicul de familie și/ sau beneficiari de diferite programe de sănătate (TB, diabet, boli cardio-vasculare, boli infecțioase etc), prevenirea și/ sau monitorizarea cazurilor de autism, probleme de sănătate mintală a copilului și adultului, reducerea mortalității materne, creșterea numărului de beneficiari de servicii și programe privind sănătatea reproducerii /planificarea familială.

NB Acordarea finanțării va fi condiționată de asumarea la nivelul parteneriatului a responsabilității pentru asigurarea sustenabilității serviciilor dezvoltate (sociale/ medicale/ medico-sociale) etc. după finalizarea sprijinului FSE

Sustenabilitatea serviciilor dezvoltate prin proiect (sociale/ medicale/ medico-sociale) este de minimum 6 luni de la finalizarea implementării proiectului (criteriu de eligibilitate).

❖ INTERVENȚII ÎN DOMENIUL ÎMBUNĂȚĂȚIRII CONDIȚIILOR DE LOCUIT

Activitatea 5 (Obligatorie). Activități de îmbunătățire a condițiilor de locuit ale persoanelor din grupul țintă (de exemplu lucrări de reparații, consolidări structurale, izolație termică și încălzire a locuinței, extinderi de camere, îmbunătățirea igienei locuinței și spațiilor conexe, conectare la rețelele de utilități gaze, apă, electricitate, cai de acces etc.), pentru a reduce pericolul pe care locuirea precară îl reprezintă pentru siguranța familiilor și pentru a facilita îmbunătățirea stării de sănătate și a capacității de învățare și ocupare a persoanelor din grupul țintă.

❖ INTERVENȚII ÎN DOMENIUL ACORDĂRII DE ASISTENȚĂ JURIDICĂ PENTRU REGLEMENTĂRI ACTE - acolo unde este cazul

Activitatea 6 (Opțională). Activități de asistență juridică pentru reglementări acte (acolo unde este cazul). În cadrul acestei activități se va acorda sprijin pentru furnizarea de asistență juridică pentru reglementarea actelor de identitate, de proprietate, de stare civilă, de obținere a drepturilor de asistență socială (beneficii de asistență/ servicii sociale).

Această activitate va fi selectată doar în situația în care există astfel de nevoi pentru grupul țintă.

NB Comunitățile marginalizate care vor beneficia de finanțare din cadrul acestei PI vor fi excluse de la finanțarea din cadrul:

- ▶ AP 4 - PI 9.ii, OS 4.1.

NB Comunitățile marginalizate care vor beneficia de finanțare din cadrul acestei PI vor fi excluse de la finanțarea din cadrul:

- ▶ AP 5 - PI 9vi (CLLD)- OS 5.1 &5.2.

NB *Comunitățile marginalizate care vor beneficia de finanțare din cadrul acestei PI vor fi excluse de la finanțarea măsurilor similare la nivelul:*

- ▶ AP 6- PI 10i

NB *Pentru evitarea suprapunerilor și a dublei finanțări, persoanele din grupul țintă care vor beneficia de măsurile vizate în cadrul PI 9.ii (OS 4.2) vor fi excluse de la finanțarea măsurilor similare⁶ finanțate din:*

- ▶ AP 1/ AP 2
- ▶ AP 3 - PI 8.i (OS 3.1-3.6), PI 8.iii (OS 3.7 - antreprenoriat).

Sunt încurajate propunerile de proiecte care valorifică inițiativele finanțărilor anterioare din Programul Național pentru Dezvoltare Rurală 2007-2013/ Programul Operațional Regional 2007-2013 sau din alte surse prin care a fost susținută infrastructura destinată furnizării de servicii sociale/ medicale/ centrele multifuncționale.

⁶ Prin măsuri similare se înțelege: de exemplu participarea la un program de ucenicie, participarea la un program de formare în același domeniu și pentru același nivel de calificare, obținerea subvenției pentru deschiderea unei afaceri etc

1.3.3. Teme secundare FSE

În cadrul Axei Prioritare 4/ PI 9.ii sunt vizate temele secundare prezentate în tabelul de mai jos.

Propunerile de proiecte vor trebui să evidențieze în secțiunea relevantă (*tema secundară vizată*) în ce constă contribuția proiectului la o anumită temă secundară, precum și costul estimat al respectivelor măsuri.

Alocările din tabelul de mai jos reprezintă alocări indicative la nivelul Axei Prioritare 4. Prin urmare, în cadrul cererii de finanțare se vor evidenția sumele calculate pentru măsurile care vizează teme secundare relevante pentru proiect.

Procentele din tabelul de mai jos reprezintă ponderi din totalul alocărilor aferente temelor secundare la nivel de axă prioritară/ PI.

Tema secundară	Pondere minimă pe proiect
01. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficiență din punctul de vedere al utilizării resurselor.	2%
02. Inovare socială	5%
06. Nediscriminare	5%

În dezvoltarea cererii de finanțare, prin anumite activități, veți viza **cel puțin o temă secundară** dintre cele aferente axei prioritare. Pentru respectiva temă secundară veți avea în vedere un buget care să reprezinte **minim procentul indicat** în tabel calculat la totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului.

Aspecte privind inovarea socială

Inovarea socială presupune dezvoltarea de idei, servicii și modele prin care pot fi mai bine abordate provocările sociale, cu participarea actorilor publici și privați, inclusiv a societății civile, cu scopul îmbunătățirii serviciilor sociale⁷.

Programul Operațional Capital Uman promovează inovarea socială, în special cu scopul de a testa, și, eventual, a implementa la scară largă soluții inovatoare, la nivel local sau regional, pentru a aborda provocările sociale.

Inovarea socială are o importanță deosebită mai ales în contextul inițiativelor din domeniul incluziunii sociale și a combaterii sărăciei, având în vedere faptul că acestea vizează cu prioritate comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială.

Exemple de teme de **inovare socială** care ar putea fi utilizate în cadrul acestui ghid al solicitantului - condiții specifice:

- ✓ Crearea și consolidarea de parteneriate relevante pentru soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitățile marginalizate/ persoanele aflate în risc de sărăcie/ persoane aparținând grupurilor vulnerabile, dar și pentru identificarea unor soluții practice, viabile, inovative de a răspunde problemelor identificate, bazate inclusiv pe valorificarea de bune practici la nivel național sau din alte State Membre;
- ✓ metode inovative de implicare activă a membrilor comunității în operațiunile sprijinite, inclusiv pentru depășirea barierelor de ordin moral sau care țin de cutumele din

⁷ Definiție preluată de pe pagina de internet a Comisiei Europene: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1022&langId=en>

societate/etnice;

- ✓ metode inovative de combatere a discriminării;
- ✓ metode inovative de prevenire a abandonului școlar;
- ✓ valorificarea oportunităților locale în identificarea soluțiilor propuse;
- ✓ conservarea patrimoniului cultural al minorităților etnice din teritoriul ITI Delta Dunarii;
- ✓ activități și inițiative care vizează promovarea egalității de șanse, non discriminarea etc.

Pentru proiectele care promovează metode inovative de implicare activă a membrilor comunității în procesul de selecție se acordă punctaj suplimentar.

Solicitanții și/ sau partenerii eligibili trebuie să evidențieze în formularul de aplicație dacă propunerea de proiect contribuie la inovarea socială, conform celor prezentate mai sus.

1.3.4. Teme orizontale

În cadrul proiectului va trebui să evidențiați, în secțiunea relevantă din cadrul aplicației electronice, contribuția proiectului la temele orizontale stabilite prin POCU 2014-2020. Prin activitățile propuse în cadrul proiectului va trebui să asigurați contribuția la cel puțin una din temele orizontale de mai jos.

► Dezvoltare durabilă

Aplicarea principiului dezvoltării durabile va urmări asigurarea unui echilibru între aspectele legate de mediu, coeziune socială și creștere economică în cadrul PO CU. Integrarea orizontală a principiului are în vedere ca operațiunile finanțate să urmărească reducerea impactului asupra mediului cât mai mult posibil, prin *activități dedicate protecției mediului, eficienței energetice, atenuării schimbărilor climatice și adaptării la acestea, biodiversității, rezistenței la dezastre, prevenirii și gestionării riscurilor*.

Acțiunile din cadrul acestui OS urmăresc incluziunea socială și combaterea sărăciei prin furnizarea de măsuri integrate pentru persoanele din comunitățile marginalizate. Promovarea și educarea cu privire la protecția mediului și a unui mod de viață sănătos va contribui la integrarea socială a diverselor grupuri vulnerabile, dar și proiectele de economie socială care combină oportunități de angajare și aspectele de mediu.

Activitățile propuse în cadrul prezentului apel dedicat vor urmări realizarea celor două obiective strategice ale SIDDSD , respectiv :

1. Păstrarea valorilor naturale unice printr-un management de mediu ghidat de știință și prin consolidarea comunităților locale în rolul acestora de protectori proactivi ai acestui patrimoniu mondial unic;
2. Dezvoltarea unei economii locale verzi, incluzive, pe baza consumului și protecției durabile, eficientă din punct de vedere al resurselor, valorificând avantajele comparative ale zonei și beneficiind de sprijinul unor servicii publice îmbunătățite.

Fără a se limita la acestea, în procesul de selecție se acordă punctaj suplimentar proiectelor care propun instrumente concrete pentru asigurarea implementării principiului dezvoltării durabile.

► Egalitatea de șanse și non-discriminarea

Promovarea egalității de șanse, combaterea discriminării pe criterii de origine rasială sau etnică, religie sau credință, handicap, vârstă sau orientare sexuală și a dificultăților de acces de orice tip și asigurarea accesului egal la serviciile de interes general sunt teme orizontale care contribuie la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

Acțiunile specifice menite să răspundă nevoilor persoanelor din categoriile expuse unui risc crescut de discriminare includ măsurile specifice ținute către îmbunătățirea inserției sociale și profesionale

a acestora, prin creșterea accesului pe piața muncii, dar și prin îmbunătățirea nivelului de educație și competențe.

Totodată, în contextul măsurilor avute în vedere pentru promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei, se va urmări îmbunătățirea accesului acestor grupuri la serviciile sociale, medicale și de interes general, precum și adaptarea condițiilor de muncă și crearea unor facilități speciale pentru persoanele cu dizabilități și alte categorii de persoane dezavantajate. În plus, în cadrul acțiunilor integrate ținute către combaterea sărăciei la nivelul comunităților, vor fi susținute campanii de conștientizare și acțiuni specifice pentru creșterea responsabilității sociale și promovarea inițiativelor de voluntariat și a incluziunii active, pentru combaterea tuturor formelor de discriminare și promovarea egalității de șanse.

Acțiunile care vizează creșterea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile, prin promovarea de proiecte integrate (cuprinzând servicii educaționale, sociale, medicale, de locuire etc.) se adresează în mod direct nevoilor specifice ale persoanelor din aceste grupuri, contribuind la o mai bună inserție socio-profesională a acestor persoane și protejarea acestora împotriva discriminării și a abuzurilor la care acestea sunt supuse.

► Promovarea egalității între femei și bărbați

Promovarea egalității între femei și bărbați reprezintă un principiu de bază care contribuie la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

Pentru promovarea egalității de gen, acțiunile specifice includ intervenții care vizează îmbunătățirea inserției sociale și profesionale atât a femeilor - cu accent asupra femeilor provenind din medii sau grupuri dezavantajate, spre exemplu femeile de etnie romă, cât și a bărbaților - care vor contribui în mod direct la promovarea egalității de gen.

De asemenea, campaniile de conștientizare și acțiunile specifice pentru creșterea responsabilității sociale și promovarea incluziunii active vor contribui la combaterea tuturor formelor de discriminare, inclusiv a celor pe bază de gen.

Acțiunile vizate acordă o atenție deosebită măsurilor de acompaniere, astfel încât să faciliteze integrarea socio-economică, intervențiile fiind orientate către creșterea ocupării, promovarea incluziunii sociale și îmbunătățirea nivelului de educație și competențe și au în vedere minimizarea efectelor negative ale factorilor externi, care duc la persistența inegalităților și reduc impactul sprijinului direct.

Acțiunile specifice se vor referi la:

- Accesul egal pentru femei și bărbați;
- Pentru muncă egală remunerație egală pentru femei și bărbați;
- Promovarea unui mediu de lucru prietenos pentru mame, inclusiv încurajarea adoptării de către angajatori a programelor de lucru flexibile;
- Promovarea independenței economice a femeilor (în special prin antreprenoriat)
- Promovarea utilizării de către bărbați a beneficiilor sociale legate de concediul de îngrijire a copiilor.

Fără a se limita doar la acestea, în procesul de selecție se acordă punctaj suplimentar proiectelor care propun instrumente concrete de resurse umane cu privire la asigurarea egalității între femei și bărbați.

Pentru informații privind temele orizontale se va consulta: *Ghid - integrare teme orizontale în cadrul proiectelor finanțate din FESI 2014-2020* disponibil la <http://www.fonduri-ue.ro/orientari-beneficiari>

1.4. Tipurile de solicitanți/ parteneri eligibili

În cadrul prezentului ghid al solicitantului - condiții specifice sunt eligibile:

- ▶ **Autoritățile publice locale cu responsabilități în domeniu, din teritoriul ITI Delta Dunarii, în parteneriat cu actori cu expertiză relevantă⁸ pentru acțiunile selectate;**
- ▶ **ONG-uri în parteneriat cu actori cu expertiză relevantă⁹ pentru acțiunile selectate.**

Partenerii transnaționali nu sunt eligibili pe aceste apeluri de proiecte.

Pentru a putea aplica pentru finanțare în cadrul POCU, solicitantul și partenerii acestuia trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele cerințe:

- ▶ Este obligatorie participarea în proiect cel puțin a unei autorități publice locale din unitatea administrativ teritorială vizată de proiect (localizarea grupului țintă/ a comunității marginalizate precum și a autorității publice locale să fie în teritoriul ITI Delta Dunarii), cu rol de solicitant/ partener, aceasta reprezentând o condiție de eligibilitate.
- ▶ În cadrul proiectului se pot constitui parteneriate din 2 sau mai multe UAT-uri, în una din următoarele situații:
 - În situația în care aceste UAT-uri localizate în teritoriul ITI Delta Dunarii se învecinează sau nu, cu respectarea condiției ca intervențiile finanțate din proiect să fie implementate pentru comunitățile marginalizate din UAT-urile , situate în teritoriul ITI DD ;
 - În cazul în care una dintre UAT -uri este situată în afara teritoriului ITI DD, se învecinează și partajează aceeași comunitate marginalizată cu o localitate din teritoriul ITI DD , se accepta asocierea, cu condiția ca, solicitantul să fie obligatoriu UAT situată în teritoriul ITI DD , iar cealaltă UAT, învecinată acesteia, să implementeze activități pentru o comunitate marginalizată situată în teritoriul său, care să nu reprezinte însă mai mult de 20% din valoarea totală a grupului țintă al proiectului și din valoarea eligibilă a bugetului proiectului .

Se vor accepta astfel de asocieri în cazul în care numărul persoanelor din grupul țintă din UAT situată în teritoriul ITI DD , este mai mic decât numărul minim obligatoriu prevăzut de prezentul ghid , deci în scopul realizării indicatorilor proiectului precum și în alte scopuri menționate în cererea de finanțare (ex. rezolvarea unitară a unor probleme comune, eliminarea segregării la nivel de comunitate , etc) .

- ▶ Fiecare parteneriat creat astfel din aceleași entități va primi finanțare pentru un singur proiect în cadrul apelului de proiecte vizat prin prezentul ghid al solicitantului - condiții specifice.
- ▶ Pentru solicitant și respectiv pentru actorii cu expertiză relevantă parteneri în cadrul proiectului, este obligatoriu să fie atașate la cererea de finanțare autorizațiile/acreditările în funcție de activitățile pe care aceștia le vor implementa în cadrul proiectului, după cum urmează:
 - **Acreditarea ca furnizor de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă , valabilă la data încărcării în sistemul informatic a cererii de finanțare, dacă în cadrul proiectului solicitantul/actorul respectiv implementează următoarele activități:**
 - informare și consiliere profesională
 - medierea muncii

⁸ Prin actori cu expertiză relevantă se înțelege acele persoane juridice care au experiență de minimum 6 luni în domeniul uneia dintre activitățile proiectului în care vor fi implicate, contribuind în mod direct la atingerea indicatorilor de realizare/ de rezultat solicitați prin prezentele apeluri de proiecte

⁹ Prin actorii cu expertiză relevantă se înțelege acele persoane juridice care au experiență de minimum 6 luni în domeniul uneia dintre activitățile proiectului în care vor fi implicate, contribuind în mod direct la atingerea indicatorilor de realizare/ de rezultat solicitați prin prezentele apeluri de proiecte

- Acreditarea ca **furnizor de formare profesională**, dacă în cadrul proiectului solicitantul/actorul respectiv implementează activitatea de organizare și desfășurare de programe de formare profesională.
- Acreditarea centrului de **evaluare a competențelor** dobândite în sistem non-formal și informal, dacă în cadrul proiectului solicitantul/actorul respectiv implementează activități de evaluare și certificare a competențelor dobândite pe cale non-formală sau informală.

Atenție! Agențiile de muncă temporară nu sunt eligibile pentru a solicita finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte¹⁰;

NB: În situația în care la data depunerii cererii de finanțare, furnizorii de formare profesională sau centrele de evaluare și certificare a competențelor profesionale nu sunt autorizați/autorizate strict în ocupația/ocupațiile pentru care se organizează activități de formare profesională sau activități de evaluare și certificare a competențelor profesionale, aceștia trebuie să transmită cel puțin o autorizare valabilă la data încărcării în sistemul informatic a cererii de finanțare, obținută într-o oricare altă ocupație

- Acreditarea ca furnizor de **servicii sociale**, valabilă la data încărcării în sistemul informatic a cererii de finanțare dacă în cadrul proiectului solicitantul/actorul respectiv implementează activități de furnizare de servicii sociale
- Acreditarea ca furnizor de **servicii medicale**, valabilă la data încărcării în sistemul informatic a cererii de finanțare dacă în cadrul proiectului solicitantul/actorul respectiv implementează activități de furnizare de servicii medicale

Este obligatorie participarea în proiect, în calitate de partener, pentru implementarea activitatilor din domeniul educației, a unei instituții publice de învățământ acreditate din rețeaua națională (ISCED 0-2, respectiv nivelurile: preșcolar, școlar și gimnazial) din UAT situată în teritoriul ITI DD de unde se află comunitatea marginalizată.

În cazul asocierilor, în care una dintre UAT-uri este situată în afara teritoriului ITI DD, dar se învecinează și partajează aceeași comunitate marginalizată cu o UAT din teritoriul ITI DD, se accepta participarea în proiect pentru implementarea activității 1 - servicii educaționale, a unei instituții publice de învățământ care detine autorizare de funcționare provizorie/acreditare din rețeaua națională (ISCED 0-2), respectiv nivelurile: preșcolar, școlar și gimnazial) din localitatea respectivă, pentru grupul țintă pe care îl reprezintă.

NB: Nivelul/nivelurile de acreditare ISCED solicitate pentru instituția publică de învățământ, vor fi cele aferente categoriilor de copii implicați în activitățile derulate de această instituție, respectiv preșcolari, școlari sau elevi de gimnaziu.

Dovada procesului de acreditare/autorizare de funcționare provizorie ISCED 0-2 se poate face prin atașarea la cererea de finanțare a cel puțin unuia din următoarele documente:

- Document eliberat de către autoritățile competente (Ministerul educației sau Inspectorat Școlar), care să ateste faptul că respectiva instituție are acreditate nivelurile școlare: preșcolar, școlar și gimnazial, în funcție de categoriile de copii implicați în activitățile derulate de instituția publică de învățământ;

¹⁰ Conform Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare - Capitolul VII „Munca prin agent de muncă temporară” (art. 88 – 102), respectiv Hotărârii de Guvern nr. 1256/2011 privind condițiile de funcționare, precum și procedura de autorizare a agentului de muncă temporară.

- Hotărârea consiliului local privind aprobarea planului de școlarizare la nivelul comunei respective, pentru anul școlar 2017-2018 și anexele aferente care sunt parte integrantă din această Hotărâre, din care să reiasă faptul că respectiva instituție are acreditate nivelurile și ane: preșcolar, școlar și gimnazial, în funcție de categoriile de copii implicați în activitățile derulate de instituția publică de învățământ;
- Extras complet din baza de date Cartografia scolara (<https://www.siiir.edu.ro/carto/>), care să ateste faptul că respectiva instituție are acreditate nivelurile școlare: preșcolar, școlar și gimnazial, în funcție de categoriile de copii implicați în activitățile derulate de instituția publică de învățământ;
- Cerere de evaluare externă pentru autorizarea de funcționare provizorie a unui nou nivel de învățământ/specializare/calificare profesională

1.5. Perioada de implementare a proiectelor

Perioada de implementare a proiectului este de maximum **36 luni**. Proiectele care vor prevedea o perioadă de implementare mai mare de 36 luni vor fi respinse.

Atenție! În perioada de implementare a proiectului NU este inclusă perioada de realizare a analizei efectuată la nivelul comunității marginalizate pentru fundamentarea cererii de finanțare.

La completarea cererii de finanțare în sistemul electronic va trebui evidențiată durata fiecărei activități și sub-activități incluse în proiect. Durata efectivă de implementarea a proiectului se va calcula luând în considerare durata tuturor activităților/sub-activităților proiectului, cu excepția activității preliminară de efectuare a analizei.

1.6. Grup țintă

În cadrul prezentului ghid al solicitantului - condiții specifice, grupul țintă cuprinde **persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate (non-roma), care să beneficieze de servicii/măsuri integrate**, situate în localități din teritoriul ITI Delta Dunării.

Prin excepție, în cazul în care numărul persoanelor din grupul țintă din UAT situată în teritoriul ITI Delta Dunării, este mai mic decât numărul minim obligatoriu prevăzut de prezentul ghid, precum și în alte scopuri menționate în cererea de finanțare (ex. rezolvarea unitară a unor probleme comune, eliminarea segregării la nivel de comunitate, etc.), se va accepta includerea în grupul țintă al proiectului și a altor persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate (non-roma) situate în afara teritoriului ITI DD, care se învecinează și partajează aceeași comunitate marginalizată cu o localitate din teritoriul menționat anterior, cu condiția să nu reprezinte însă, mai mult de **20%** din valoarea totală a grupului țintă al proiectului și din valoarea eligibilă a bugetului proiectului (în conformitate cu precizarile de la pct 1.4.- Tipurile de solicitanți/ parteneri eligibili).

”Persoane în risc de sărăcie și excluziune socială”: acest indicator, denumit pe scurt AROPE, corespunde întregii categorii de persoane care sunt în următoarea situație:

- ▶ A) în risc de sărăcie

sau

- ▶ B) se confruntă cu o deprivare materială severă

sau

- ▶ **C) trăiesc în gospodării cu o intensitate foarte redusă a muncii.**

A) În categoria **în risc de sărăcie** sunt incluse persoane care au un venit disponibil echivalat situat sub pragul riscului de sărăcie, care este stabilit la 60% din mediana veniturilor disponibile în totalul populației.

B) Deprivarea materială acoperă indicatorii referitori la presiunea economică și bunurile de folosință îndelungată. **Persoanele care se confruntă cu deprivare materială severă** dispun de condiții de trai extrem de limitate datorită lipsei resurselor, la care se înregistrează cel puțin 4 din cele 9 elemente de deprivare: nu își pot permite:

- 1) să plătească chiria sau facturile la utilități,
- 2) să asigure încălzirea adecvată a locuinței,
- 3) să facă față unor cheltuieli neprevăzute,
- 4) să mănânce carne, pește sau un echivalent proteic în fiecare zi,
- 5) o săptămână de vacanță departe de casă,
- 6) un autoturism,
- 7) o mașină de spălat,
- 8) un TV color, sau
- 9) un telefon.

C) Persoanele care trăiesc în gospodării cu o intensitate foarte redusă a muncii sunt cele cu vârsta cuprinsă între 0-59 ani care locuiesc în gospodării în care adulții (cu vârsta între 18-59 ani) au lucrat în anul anterior la mai puțin de 20% din potențialul lor total.

NB! Beneficiarul are obligația de a justifica încadrarea persoanelor din grupul țintă în cel puțin una dintre cele 3 situații enumerate mai sus.

Deoarece indicatorul de realizare prevede necesitatea ca o persoană din grupul țintă să beneficieze de minim 2 servicii/ măsuri¹¹, o persoană nu poate fi încadrată din punct de vedere al eligibilității decât într-o singură categorie eligibilă. Apartenența la grupul țintă se va realiza la intrarea în proiect (data la care persoana va beneficia pentru prima dată de sprijinul oferit prin proiect) prin declarație pe propria răspundere a persoanei din grupul țintă (sau a părintelui/ tutorelui/ îngrijitorului informal / asistentului social/ mediatorului școlar/ sanitar în cazul minorilor) sau prin atașarea de documente doveditoare (în cazul în care acestea există).

Pentru a fi eligibile, persoanele din grupul țintă vizat prin proiect trebuie să îndeplinească CUMULATIV următoarele condiții:

- ▶ *a) au domiciliul/ locuiesc în comunitatea marginalizată vizată de intervenție, din teritoriul ITI Delta Dunării.*

NB. Persoanele din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială care nu au acte de identitate, dar locuiesc în acest teritoriu vor reprezenta grup țintă eligibil dacă, în urma analizei la nivel de comunitate, se constată că locuiesc în comunitatea marginalizată aflată în risc de sărăcie și excluziune socială (declarație pe propria răspundere).

¹¹ De ex. participarea la program de ucenicie și servicii medicale

- ▶ *b) sunt în risc de sărăcie și excluziune socială* (prin încadrarea într-una din categoriile de mai sus 1.6. Grup țintă din prezentul Ghid);

Minimul obligatoriu pentru grupul țintă vizat de proiect (element de eligibilitate proiect)

- ▶ Pentru proiectele implementate în teritoriul ITI Delta Dunarii, minimul obligatoriu pentru grupul țintă *persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate care beneficiază de servicii integrate* (indicatorul de realizare 4S43) este de **200 persoane**.

În accepțiunea prezentului ghid, selectarea **regiunii de dezvoltare** se va realiza **EXCLUSIV** funcție de domiciliul grupului țintă vizat prin proiect (localizarea comunității marginalizate), respectiv în localități din teritoriul ITI Delta Dunarii (regiunea Sud Est), conform anexei 10.1 -Lista localităților din teritoriul ITI Delta Dunarii, cu mențiunea ca, maximum 20% din valoarea grupului tinta poate avea domiciliul în localități situate în afara teritoriului ITI Delta Dunarii, cu respectarea condițiilor menționate anterior, justificate corespunzător.

Atenție! Unele activități ale proiectului se pot desfășura în afara locației comunității marginalizate vizate prin proiect, cu condiția ca acestea să fie în interesul grupului țintă vizat prin proiect.

1.7. Indicatori specifici de program

Fiecare cerere de finanțare va include **atât** indicatori de realizare (**4S43, 4S44, 4S45**), cât și indicatori de rezultat imediat (**4S37, 4S38, 4S39**) în funcție de regiunea de dezvoltare selectată (una din *regiunile mai puțin dezvoltate sau regiunea dezvoltată*) prezentați în continuare.

Pentru fiecare cerere de finanțare, țintele minime obligatorii pentru indicatorii de realizare/ rezultat imediat sunt următoarele:

A) Pentru persoane, fiecare cerere de finanțare va avea în vedere următoarele ținte minime obligatorii pentru indicatorii de realizare/ rezultat imediat (elemente de eligibilitate proiect):

Indicatori de rezultat imediat				Indicatori de realizare			
Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată	Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată
4S37	Regiuni mai puțin dezvoltate - teritoriul ITI Delta Dunarii	<p>4S37 Persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate care dobândesc o calificare la încetarea calității de participant</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ 4S37.1. Persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate care dobândesc o calificare la încetarea calității de participant, din care: - Din zona rurală ▶ 4S37.2. Persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate care dobândesc o calificare la încetarea calității de participant, din care: - Roma 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ținta minimă pentru indicatorul 4S37 este de 50% din acele persoane care beneficiază de măsuri de ocupare (activitățile 2 și 3 - 1.3. Tipuri de activități sprijinite) 	4S43	Regiuni mai puțin dezvoltate - teritoriul ITI Delta Dunarii	<p>4S43 Persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate care beneficiază de servicii integrate*</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ 4S43.1. Persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate care beneficiază de servicii integrate, din care: - Din zona rurală ▶ 4S43.2. Persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate care beneficiază de servicii integrate, din care: - Roma ** <p>*Este obligatoriu ca minimum 50% din grupul țintă aferent indicatorilor 4S43, 4S43.2. să beneficieze de măsuri de ocupare (activitățile 2 și 3 - capitolul 1.3). Tipuri de activități sprijinite).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Pentru indicatorul 4S43 minimul obligatoriu la nivel de proiect: ❖ Regiuni mai puțin dezvoltate -teritoriul ITI DD- 200 persoane
4S38	Regiuni mai puțin dezvoltate - teritoriul ITI Delta Dunarii	<p>4S38 Persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate care au un loc de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate independentă, la încetarea calității de participant</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ 4S38.1. Persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate care au un loc de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate independentă, 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ținta minimă pentru indicatorul 4S38 este de 25% din totalul persoanelor care beneficiază de măsuri de ocupare (activitățile 2 și 3 - 1.3. Tipuri de activități sprijinite), pe o perioadă de minimum 6 luni de la încetarea calității de participant 				

Indicatori de rezultat imediat				Indicatori de realizare			
Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată	Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată
		<p>la încetarea calității de participant, din care: - Din zona rurală</p> <p>► 4S38.2. Persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate care au un loc de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate independentă, la încetarea calității de participant, din care: - Roma</p>					

NB Definițiile indicatorilor specifici de rezultat imediat și realizare, precum și un exemplu pentru modalitatea de calcul a acestora se regăsesc în Anexa 1 la prezentul ghid

Pentru grupul țintă *Persoanele din comunitățile marginalizate (non-roma) aflate în risc de sărăcie și excluziune socială*, ținta minimă este:

- ▶ Pentru proiectele implementate în teritoriul ITI DD, **minimul obligatoriu** pentru indicatorul de realizare **4S43 Persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate care beneficiază de servicii integrate** este de **200 persoane**.

Având în vedere formularea indicatorului de realizare **4S43 (4S43.1, 4S43.2)** este necesar ca fiecare membru al grupului țintă din categoria persoane din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială să beneficieze de servicii/ măsuri integrate. În prezentul ghid al solicitantului - condiții specifice, prin persoană care beneficiază de servicii/ măsuri integrate se înțelege persoana care beneficiază, în cadrul proiectului de minimum 2 din următoarele măsuri/ servicii/ activități/ subactivități:

- ▶ **activități/ sub-activități în domeniul educației** (de exemplu educația timpurie de nivel ante-preșcolar și preșcolar, învățământ primar și secundar, inclusiv a doua șansă și reducerea părăsirii timpurii a școlii) - aplicantul va alege din sub-activitățile de educație pe cele care răspund nevoilor individuale ale persoanelor din grupul țintă - activitatea 1 (1.3. Tipuri de activități - din prezentul ghid);
- ▶ **activități/ sub-activități în domeniul ocupării forței de muncă** (de exemplu consiliere, orientare, formare profesională, evaluarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal, subvenționarea angajatorilor pentru angajarea persoanelor aparținând acestor categorii, participarea la programe de ucenicie și stagii, susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont-propriu etc.); aplicantul va alege din sub-activitățile de ocupare pe cele care răspund nevoilor individuale ale persoanelor din grupul țintă - activitățile 2 și 3 (1.3. Tipuri de activități - din prezentul ghid);
- ▶ **activități/ sub-activități în domeniul dezvoltării/ furnizării de servicii (sociale/ medicale/ medico-sociale)** - activitatea 4 (1.3. Tipuri de activități - din prezentul ghid);
- ▶ **activități/ sub-activități în domeniul îmbunătățirii condițiilor de locuit (inclusiv reabilitarea locuințelor și/ sau legalizarea asigurării de utilități)**- activitatea 5 (1.3. Tipuri de activități - din prezentul ghid);
- ▶ **activități/ sub-activități în domeniul acordării de asistență juridică pentru reglementări acte** - dacă este cazul; aplicantul va alege din aceste măsuri pe cele care răspund nevoilor individuale ale persoanelor din grupul țintă - activitatea 6 (1.3. Tipuri de activități - din prezentul ghid).

B) Pentru servicii, fiecare cerere de finanțare va avea în vedere următoarele ținte minime obligatorii pentru indicatorii de realizare/ rezultat imediat (eligibilitate proiect):

Indicatori de rezultat imediat			Indicatori de realizare	
Cod	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată	Cod	Denumire indicator
4S39	<p>4S39 Servicii funcționale oferite la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială</p> <p>Teritoriul ITI Delta Dunarii</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ 4S39.1. Servicii funcționale oferite la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, din care: - Din zona rurală ▶ 4S39.2. Servicii funcționale oferite la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, din care: - Servicii medicale ▶ 4S39.3. Servicii funcționale oferite la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, din care: - Servicii sociale ▶ 4S39.4. Servicii funcționale oferite la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, din care: - Servicii socio-medicale 	<p>▶ Ținta minimă obligatorie a indicatorului 4S39 este de 70% din ținta de realizare 4S44.</p>	4S44	<p>4S44 Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială care beneficiază de sprijin</p> <p>Teritoriul ITI Delta Dunarii</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ 4S44.1. Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială care beneficiază de sprijin, din care: - Din zona rurală ▶ 4S44.2. Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială care beneficiază de sprijin, din care: - Servicii medicale ▶ 4S44.3. Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială care beneficiază de sprijin, din care: - Servicii sociale ▶ 4S44.4. Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială care beneficiază de sprijin, din care: - Servicii socio-medicale

NB. Pentru serviciile sociale (indicatorul de realizare) se va lua în calcul fiecare tip de serviciu social care beneficiază de sprijin în cadrul proiectului pentru a fi dezvoltat/ furnizat în comunitatea marginalizată vizată, de exemplu. servicii de îngrijire personală; servicii de recuperare/reabilitare; servicii de inserție/reinserție socială, servicii sociale destinate anumitor categorii de beneficiari - copilului și/sau familiei; persoanelor cu dizabilități; persoanelor vârstnice; victimelor violenței în familie; persoanelor fără adăpost; persoanelor cu diferite adicții (consum de alcool, droguri, alte substanțe toxice, internet, jocuri de noroc etc.) etc.

Sustenabilitatea serviciilor dezvoltate prin proiect (sociale/ medicale/ medico-sociale) este de minimum 6 luni de la finalizarea implementării proiectului (criteriu de eligibilitate).

C) Pentru comunități marginalizate

Indicatori de rezultat pe termen lung			Indicatori de realizare		
Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator
4S41	Regiuni mai puțin dezvoltate din teritoriul ITI Delta Dunarii	4S41 Comunități marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială care depășesc situația de vulnerabilitate la 6 luni de la încetarea sprijinului (conform definiției AROPE) ► 4S41.1. Comunități marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială care depășesc situația de vulnerabilitate la 6 luni de la finalizarea implementării proiectului (conform definiției AROPE), din care: - Din zona rurală	4S45	Regiuni mai puțin dezvoltate teritoriul ITI Delta Dunarii	4S45 Comunități marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială care beneficiază de sprijin ► 4S45.1. Comunități marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială care beneficiază de sprijin, din care: - Din zona rurală
	Regiune dezvoltată			Regiuni dezvoltate	

Indicatorul de rezultat pe termen lung **4S41 Comunități marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială (din care: din zona rurală) care depășesc situația de vulnerabilitate la 6 luni de la finalizarea implementării proiectului (conform definiției AROPE)** va fi colectat de AM POCU prin sondaj, conform prevederilor POCU (raportarea nu intră în sarcina solicitantului).

1.7.1. Indicatori specifici comunităților marginalizate din teritoriul ITI Delta Dunarii - conform Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabila a Deltei Dunarii

Acesti indicatori sunt specifici obiectivelor sectoriale ale domeniilor prioritare din SIDDDD, mentionate pentru acest tip de apel la pct. 1.1. "Axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectiv specific, rezultat așteptat" și pot fi selectați, în funcție de tipul intervențiilor propuse prin proiect, din anexa 10.6 -Indicatori de monitorizare SIDDDD.

Sunt utilizați pentru monitorizarea implementării SIDDDD și a mecanismului ITI DD precum și pentru monitorizarea implementării proiectului, din punctul de vedere al relevanței față de obiectivele strategice ale SIDDDD.

Pentru acesti indicatori nu sunt prevazute tinte minime obligatorii, dar este obligatoriu sa fie mentionati in cererea de finantare -in cadrul acestui sub- capitol precum si in fisa generala a proiectului -anexa 10.3. la prezentul ghid, ce face parte din documentatia intocmita de catre beneficiar in momentul solicitarii avizului de conformitate cu SIDDDD.

Raportarea privind indeplinirea indicatorilor specifici SIDDDD revine beneficiarului finantarii nerambursabile din alocarile financiare dedicate teritoriului ITI DD, conform ghidului de raportare indicatori - document care va fi pus la dispoziția beneficiarului cel târziu la momentul aprobării cererii de finanțare, în care se vor regăsi mentionati precum și în conformitate cu procedura de monitorizare a implementării proiectului, intocmita de catre ADI ITI Delta Dunarii.

Raportarea indicatorilor:

Conform Regulamentului (UE) nr. 1304/2013, „Participanți” sunt *persoanele care beneficiază în mod direct de o intervenție din FSE, care pot fi identificate și cărora li se pot solicita caracteristicile, și pentru care sunt angajate cheltuieli specifice. Alte persoane nu vor fi clasificate ca participanți.*

Pot fi considerați „participanți” și alți membri din grupul tinta eligibil, cu domiciliul în localități situate în afara teritoriului ITI DD (în proporție de cel mult 20 % din valoarea totală), conform precizarilor menționate la subcapitolul 1.6-Grup Tinta, acest aspect fiind implicit reflectat și în bugetul eligibil al proiectului, în cazul în care numărul persoanelor din grupul țintă din UAT situată în teritoriul ITI DD, este mai mic decât numărul minim obligatoriu prevăzut de prezentul ghid, precum și în alte scopuri menționate în cererea de finanțare (ex. rezolvarea unitară a unor probleme comune, eliminarea segregării la nivel de comunitate, etc.),

Conform Regulamentului (UE) nr. 1304/2013, art. 5 *"Toți indicatorii comuni de realizare și de rezultat trebuie raportați pentru toate prioritățile de investiții".* Pentru a răspunde acestei cerințe, solicitantul va avea obligația raportării indicatorilor comuni, conform **ghidului de raportare indicatori comuni de program - document care va fi pus la dispoziția beneficiarului cel târziu la momentul aprobării cererii de finanțare.**

În ghidul de raportare indicatori se vor menționa și indicatorii din SIDDDD aferenți domeniilor prioritare / obiectivelor sectoriale specifice acestui tip de apel precum și modalitatea de raportare din partea beneficiarului și de monitorizare din partea ADI ITI DD.

Toate datele aferente indicatorilor privind participanții trebuie raportate conform atributelor menționate în anexa I a Regulamentului 1304/2013).

Solicitantul va putea selecta dintr-o listă predefinită în aplicația informatică indicatorii aferenți cererii de propuneri de proiecte și va completa ținte pentru acei indicatori pentru care se solicită acest lucru, așa cum i se va semnală și în sistemul informatic.

De asemenea, solicitantul va selecta dintr-o listă predefinită cuprinzând indicatorii de realizat pentru implementarea SIDDDD, și anume din anexa 10.6 la prezentul ghid, acei indicatori specifici tipului de apel dedicat mecanismului ITI DD, corespunzatori intervențiilor propuse prin proiect, urmând a-i menționa *în cererea de finanțare -in cadrul sub- capitolului 1.7.1.-*

Indicatori specifici comunităților marginalizate din teritoriul ITI Delta Dunarii -conform Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabila a Deltei Dunarii *precum si in Fisa generala a proiectului -anexa 10.3. la prezentul ghid , ce face parte din documentatia intocmita de catre beneficiar in momentul solicitarii avizului de conformitate cu SIDDDD.*

Toți indicatorii menționați în prezentul ghid al solicitantului - condiții specifice sunt obligatorii (cu excepția indicatorului 4S41).

După semnarea contractului de finanțare nerambursabilă cu AM/OI responsabil, în calitate de beneficiar, va trebui să demarați procedurile legale în vederea înregistrării ca operator de date cu caracter personal. Participanții, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, vor semna o declarație prin care își dau acordul privind utilizarea și publicarea datelor personale.

1.8. Alocarea financiară stabilită pentru apelurile de proiecte

În cadrul prezentului apel de proiecte lansat în contextul Axei Prioritare 4, PI 9.ii, OS 4.2 din cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, dedicat teritoriului ITI Delta Dunarii , bugetul alocat este de 9 000 000 euro , din care cofinanțarea UE este de 7.650.000 euro (corespunzând unei cofinanțări UE de 85%), iar cofinanțarea nationala este de 1.350.000 euro (corespunzând unei cofinanțări nationale de 15%);

NB În cadrul prezentului apel de proiecte vor fi finanțate proiecte care sunt implementate în teritoriul ITI Delta Dunarii (element de eligibilitate).

Proiectele care vor viza 2 sau mai multe regiuni de dezvoltare vor fi declarate neeligibile.

În accepțiunea prezentului ghid, selectarea **regiunii de dezvoltare** se va realiza **EXCLUSIV** funcție de domiciliul/ locuirea grupului țintă vizat prin proiect (localizarea comunității marginalizate este în teritoriul ITI Delta Dunarii).

Atenție! Anumite activități ale proiectului se pot desfășura în afara locației comunității/ comunităților marginalizate (de exemplu derularea schemelor de ucenicie, stagii, localizarea angajatorilor care beneficiază de subvenții pentru angajarea persoanelor din grupul țintă , schimburi de experienta , campanii de informare ,vizite de lucru, stagii de practica , inclusiv transnationale etc.) vizate prin proiect, cu condiția ca acestea să fie în interesul grupului țintă vizat prin proiect.

1.9. Valoarea maximă a proiectului, rata de cofinanțare

Cursul de schimb care va fi utilizat pentru stabilirea acestei valori este cursul Inforeuro aferent lunii mai 2018, respectiv 1 EURO = 4,6615 RON.

1.9.1. Valoarea maximă eligibilă a proiectului

► Pentru teritoriul ITI Delta Dunarii, valoarea maximă eligibilă a unui proiect este de 3 000 000 euro

Pentru cheltuielile directe, bugetul proiectului va fi fundamentat pe bază de costuri reale, aferente fiecărei activități și sub-activități aferente (de exemplu, costuri cu salariile, costuri pentru subvenții, etc.), conform cererii de finanțare.

1.9.2. Contribuția proprie minimă a solicitantului/partenerilor**A. Contribuția proprie minimă a solicitantului/partenerului pentru cheltuielile care nu fac obiectul schemei de ajutor de minimis**

Asigurarea contribuției proprii minime trebuie realizată de fiecare membru al parteneriatului prin aplicarea ratei de cofinanțare (procentului) aferentă tipului de entitate la valoarea bugetului gestionat de solicitant/partenerul în cauză, cu excepția măsurilor care cad sub incidența ajutorului de minimis pentru care rata de cofinanțare este 0% pentru orice tip de entitate.

În cadrul apelurilor de proiecte vizate prin prezentul ghid, pentru cheltuielile care nu fac obiectul schemei de ajutor de minimis, rata de cofinanțare (procentul) aferentă fiecărui tip de entitate este prezentată în tabelul de mai jos:

				Cofinantarea naționala % pe tipuri de beneficiari								
Axa Prioritară	Tipuri de regiuni	Cofinantar ea UE %	Cofinantar ea națională %, din care:	Beneficiari persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial		Instituții publice finanțate integral din venituri proprii sau parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetele fondurilor speciale		Instituțiile de învățământ superior acreditate care nu fac parte din categoriile anterioare de beneficiari		Beneficiari persoane juridice de drept privat cu scop patrimonial		Beneficiari ordonatori de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și ai bugetelor fondurilor speciale și entitățile aflate în subordine sau în coordonare finanțate integral din bugetele acestora
				Cofinanțar e proprie %	Cofinanțar e publică %	Cofinanțar e proprie %	Cofinanța re publică %	Cofinanțar e proprie %	Cofinanțar e publică %	Cofinanțar e proprie %	Cofinanțar e publică %	
AP4	Regiune mai puțin dezvoltată	85	15	0	15	2	13	2	13	5	10	15

Pe parcursul implementării proiectului, cheltuielile considerate neeligibile, dar necesare derulării proiectului vor fi suportate de către beneficiar, în afara bugetului eligibil al proiectului

B. Contribuția solicitantului/partenerului pentru cheltuielile care fac obiectul schemei de ajutor de minimis

În cadrul prezentului ghid, pentru cheltuielile care fac obiectul schemei de ajutor de minimis, contribuția eligibilă minimă a solicitantului și partenerilor, după caz, din totalul costurilor eligibile este 0.

Exemplu de calcul pentru valoarea totală eligibilă, cofinanțarea UE, cofinanțarea națională (publică și privată), aplicată regiunilor mai puțin dezvoltate.

Regiuni mai puțin dezvoltate - Exemplu de calcul pentru valoarea totală eligibilă, contribuția UE, contribuția națională publică și contribuția națională privată

Valoarea totala a proiectului	5.000.000,00	mod de calcul	Valoarea totală eligibilă non-minimis gestionată/membru al parteneriatului						Total
Valoarea totala eligibilă	5.000.000,00		S = APL	50%	P1 = ONG	20%	P2 = SC	30%	5.000.000,00
Cheltuieli care nu intră sub incidența ajutorului de minimis	2.750.000,00	55% din valoarea totală eligibilă	1.375.000,00		550.000,00		825.000,00		2.750.000,00
Ajutor de minimis	2.250.000,00		45% din valoarea totală eligibilă						2.250.000,00
Cofinanțare UE	4.250.000,00		Cofinanțare UE solicitată/membru al parteneriatului						Total
Regiuni mai puțin dezvoltate	4.250.000,00	Valoarea eligibilă a proiectului* 85/100	S	50%	P1	20%	P2	30%	4.250.000,00
Cheltuieli care nu intră sub incidența ajutorului de minimis	2.337.500,00	Valoarea eligibilă a proiectului aferentă cheltuielilor care nu intră sub incidența ajutorului de minimis * 85/100	1.168.750,00		467.500,00		701.250,00		2.337.500,00
Ajutor de minimis	1.912.500,00	Valoarea eligibilă a proiectului aferentă ajutorului de minimis * 85/100							1.912.500,00
Cofinanțarea națională (cofinanțarea publică + cofinanțarea proprie)	750.000,00		Cofinanțarea proprie/membru al parteneriatului			Cofinanțare națională			
			S = APL	P1 = ONG	P2 = SC	Total cofinanțare proprie	Cofinanțare publică (bugetul de stat)	Total cofinanțare națională	
			2%	0%	5%				
Regiuni mai puțin dezvoltate	750.000,00	Valoarea eligibilă a proiectului * 15/100							
Cheltuieli care nu intră sub incidența ajutorului de minimis	412.500,00	Valoarea eligibilă a proiectului aferentă cheltuielilor care nu intră sub incidența ajutorului de minimis * 15/100	27.500,00	0,00	41.250,00	68.750,00	343.750,00		412.500,00
Ajutor de minimis	337.500,00	Valoarea eligibilă a proiectului aferentă cheltuielilor care nu intră sub incidența ajutorului de minimis * 15/100					337.500,00		337.500,00

CAPITOLUL 2. Reguli pentru acordarea finanțării

2.1 Eligibilitatea solicitantului/partenerilor

2.1.1 Eligibilitatea solicitantului/partenerilor - condiții generale

Pentru a putea beneficia de finanțare în cadrul POCU, solicitantul și partenerii acestuia trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

2.1.1.1 Reguli generale privind eligibilitatea solicitanților

Se va avea în vedere capitolul relevant (capitolul 4.1) din *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020*.

2.1.1.2. Reguli generale privind partenerii în cadrul cererilor de finanțare nerambursabilă prin POCU

Se va avea în vedere capitolul relevant (capitolul 4.1) din *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020*.

2.1.1.3. Capacitatea financiară și operațională

Se va avea în vedere capitolul relevant (capitolul 4.1) din *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020 cu modificările și completările ulterioare*.

2.1.2. Eligibilitatea solicitantului/partenerilor - condiții specifice

-Se va avea în vedere capitolul 1.4. Tipurile de solicitanți/ parteneri eligibili din prezentul ghid

2.2. Eligibilitatea proiectului

2.2.1. Eligibilitatea proiectului - condiții generale

Pentru a putea beneficia de finanțare în cadrul POCU, proiectul propus trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- ▶ Proiectul propus spre finanțare este relevant din punctul de vedere al obiectivelor strategice /pilonilor/domeniilor/obiectivelor sectoriale ale SIDDDD,conform avizului de conformitate eliberat în acest sens de către ADI ITI Delta Dunarii.
- ▶ Proiectul propus spre finanțare (aceleași activități, pentru aceiași membri ai grupului țintă) **NU a mai beneficiat de sprijin financiar** din fonduri nerambursabile (evitarea dublei finanțări)¹²
- ▶ Activitățile proiectului să se încadreze în programul operațional (în axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectivul specific, indicatorii de realizare și de rezultat imediat și tipurile de măsuri) conform specificului de finanțare stabilit în prezentul Ghid precum și în obiectivele strategice / pilonii/domeniile prioritare / obiectivele sectoriale ale SIDDDD
- ▶ Grupul țintă al proiectului propus să se încadreze în categoriile eligibile menționate în prezentul Ghid
- ▶ Valoarea proiectului și contribuția financiară solicitată trebuie să se încadreze în limitele stabilite în prezentul Ghid
- ▶ Durata de implementare a proiectului propus trebuie să fie cea specificată în prezentul Ghid

¹² Solicitantul/beneficiarul trebuie să se asigure că participanții la operațiuni nu au reprezentat grup țintă pentru formare profesională pe același tip de curs și domeniu (și același nivel de calificare) co-finanțat din fonduri nerambursabile.

- ▶ **Bugetul** proiectului propus trebuie să se încadreze în limitele de buget stabilite prin prezentul Ghid și să respecte rata de cofinanțare (nerambursabilă, buget național și contribuție proprie) stabilită prin prezentul Ghid
- ▶ Proiectul trebuie să cuprindă cel puțin **activitățile obligatorii**, prevăzute în prezentul Ghid
- ▶ Proiectul prevede țintele minime ale indicatorilor specifici de realizare și de rezultat imediat precum și mențiuni / descrieri ale indicatorilor de monitorizare specifici SIDDDD,
- ▶ Proiectul trebuie să cuprindă măsurile minime de informare și publicitate. Măsurile minime de informare și publicitate care trebuie descrise în cererea de finanțare sunt:
 - Asigurarea vizibilității proiectului (prin expunerea unui afis) la sediul de implementare a proiectului;
 - Beneficiarii se asigură ca cei care participa în cadrul proiectului sunt informați în mod specific cu privire la sprijinul acordat prin FSE precum și cu privire la mecanismul ITI Delta Dunării, prin care s-au asigurat alocările financiare dedicate teritoriului ITI DD
 - Orice fel de documente referitoare la implementarea proiectelor și publicate pentru public sau participanți, inclusiv certificatele de prezență sau alte certificate, trebuie să includă o mențiune cu privire la faptul că operațiunea a fost sprijinită în cadrul FSE

2.2.2. Eligibilitatea proiectului - condiții specifice

Exemple de motive care duc la respingerea cererii de finanțare:

1. nu au atașat **Aviz de Conformitate** emis de către Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ITI Delta Dunării, care le evaluează în prealabil din punctul de vedere al relevanței față de obiectivele SIDDDD

Avizul se solicită și se eliberează înainte de introducerea cererii de finanțare în My SMIS și se atașează acesteia în format pdf, totodată bifându-se cu „da” relevanța față de SIDDDD, de la rubrica corespunzătoare din cadrul capitolului „Atribute proiect” din cererea de finanțare.

Atenție

Proiectele pentru care nu se acordă sau nu se solicită aviz de conformitate cu SIDDDD, dar care se derulează în teritoriul ITI DD, nu vor putea fi depuse în cadrul acestui apel dedicat.

2. nu au atașat **analiza la nivel de comunitate**, precum și în cazul în care analiza nu conține elementele minime menționate la 1.3. *Tipuri de activități din prezentul ghid*
3. includ activități/ sub-activități care nu au ca bază de referință **analiza la nivel de comunitate** (inclusiv anexele solicitate) și care nu vizează nevoile persoanelor de la nivelul comunităților marginalizate
4. nu vizează o **comunitate marginalizată aflată în risc de sărăcie și excluziune socială localizată în teritoriul ITI Delta Dunării** - definită conform secțiunii Validarea și declararea zonei/zonelor marginalizate vizate de proiect - CAPITOLUL 1. Informații despre apelurile de proiecte)
5. creează facilități segregate (în special locuințe și școli)
6. se adresează unei singure categorii sociale (de exemplu copii/ elevi) sau cele care vizează doar unui singur domeniu (ex educația)
7. nu au o abordare integrată în sensul includerii în proiect a activităților solicitate conform secțiunii E. *Abordarea integrată solicitată prin apelurile de proiecte - CAPITOLUL 1. Informații despre apelurile de proiecte)*
8. vizează 2 sau mai multe regiuni de dezvoltare

9. vizează comunități marginalizate care se suprapun - aplicabile situațiilor în care într-o unitate administrativ-teritorială sunt propuse și finanțate mai multe proiecte
10. nu prevăd pentru activitățile care vizează ocuparea forței de muncă (activitățile 2 și 3) un minimum de 50% din valoarea totală eligibilă a proiectului
11. nu prevăd pentru grupul țintă minimul obligatoriu stabilit conform secțiunii 1.6. *Grup țintă - CAPITOLUL 1. Informații despre apelurile de proiecte*
12. nu prevăd țintele minime obligatorii pentru fiecare dintre indicatorii de realizare și de rezultat imediat conform secțiunii 1.6. *Indicatori specifici de program - CAPITOLUL 1. Informații despre apelurile de proiecte și conform Anexei 1: Definițiile indicatorilor specifici de rezultat imediat și realizare - ghidul solicitantului - condiții specifice OS 4.2. și nu prevăd menționați în cadrul sub-capitolului 1.7.1., indicatorii specifici SIDDDD ce urmează a fi realizați prin implementarea proiectului, în baza cărora a fost eliberat avizul de conformitate cu SIDDDD, de către ADI ITI Delta Dunării, pentru proiectul respectiv*
13. depășesc valoarea maximă a proiectului conform secțiunii 1.8.1. *Valoarea maximă a proiectului, rata de cofinanțare - CAPITOLUL 1. Informații despre apelurile de proiecte*
14. nu își asumă responsabilitatea pentru asigurarea sustenabilității măsurilor sprijinite
 - a. **pentru măsurile de ocupare**
 - ❖ ținta minimă pentru indicatorul 4S38 este de 25% din numărul persoanelor care beneficiază de măsuri de ocupare, pe o perioadă de minimum 6 luni de la încetarea calității de participant
 - ❖ în situațiile în care proiectul prevede **măsuri de subvenționare a locului de muncă**: minimum 6 luni de la finalizarea perioadei pentru care au primit subvenția;
 - ❖ în situațiile în care proiectul prevede **măsuri de antreprenoriat**: Pentru subvenția acordată este obligatorie angajarea a minimum 1 persoană în cadrul afacerii sprijinite. Afacerile înființate trebuie să funcționeze minimum 12 de luni pe perioada implementării proiectului și să asigure o perioadă de sustenabilitate de minimum 6 luni. Perioada de sustenabilitate presupune continuarea funcționării afacerii, inclusiv obligația menținerii locului de muncă, și poate fi contabilizată pe perioada implementării proiectului sau după finalizarea implementării.
 - b. **pentru serviciile sociale/ medicale/ medico-sociale**: minimum 6 luni de la finalizarea implementării proiectului
 - c. **pentru serviciile educaționale**: minimum 6 luni de la finalizarea implementării proiectului

2.2.3 Evitarea dublei finanțări

Se va avea în vedere capitolul relevant (capitolul 3.2) din *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020*.

2.3. Încadrarea cheltuielilor

Încadrarea cheltuielilor eligibile în cadrul acestei cereri de propuneri de proiecte se realizează după cum urmează:

Cheltuieli directe			
Cheltuielile eligibile directe reprezintă cheltuieli care pot fi atribuite unei anumite activități individuale din cadrul proiectului și pentru care este demonstrată legătura cu activitatea/ sub activitatea în cauză			
	Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
Cheltuielile eligibile directe care nu intră sub incidența ajutorului de minimis	9-Cheltuieli aferente managementului de proiect	23-Cheltuieli salariale cu managerul de proiect	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Salariu manager de proiect.
	25-Cheltuieli salariale	83-Cheltuieli salariale cu personalul implicat în implementarea proiectului (în derularea activităților, altele decât management de proiect)	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Salarii pentru personalul implicat în implementarea proiectului altele decât management de proiect.
		164-Contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajatori)	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Contribuții angajat și angajator pentru manager de proiect ▶ Contribuții angajați și angajatori pentru personalul implicat în implementarea proiectului altele decât management de proiect.
	27-Cheltuieli cu deplasarea	98- Cheltuieli cu deplasarea pentru personal propriu și experți implicați în implementarea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli pentru cazare ▶ Cheltuieli cu diurna personalului propriu ▶ Cheltuieli pentru transportul persoanelor (inclusiv transportul efectuat cu mijloacele de transport în comun sau taxi, gară, autogară sau port și locul delegării ori locul de cazare, precum și transportul efectuat pe distanța dintre locul de cazare și locul delegării) ▶ Taxe și asigurări de călătorie și asigurări medicale aferente deplasării
		97-Cheltuieli cu deplasarea pentru participanți - grup țintă	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli pentru cazare ▶ Cheltuieli pentru transportul persoanelor (inclusiv transportul efectuat cu mijloacele de transport în comun sau taxi, gară, autogară sau port și locul delegării)

			<p>ori locul de cazare, precum și transportul efectuat pe distanța dintre locul de cazare și locul delegării)</p> <p>► Taxe și asigurări de călătorie și asigurări medicale aferente deplasării</p>
	29-Cheltuieli cu servicii	100-Cheltuieli pentru consultanță și expertiză, inclusiv pentru elaborare PMUD	<p>► Cheltuieli aferente diverselor achiziții de servicii specializate, pentru care beneficiarul nu are expertiza necesară (de exemplu consultanță juridică necesară implementării activităților proiectului, formare profesională, consiliere profesională, consultanță antreprenorială, servicii medicale aferente grupului țintă în vederea participării la programele de formare profesională etc.)</p>
		104-Cheltuieli cu servicii pentru organizarea de evenimente și cursuri de formare	<p>► Servicii de transport de materiale și echipamente</p> <p>► Pachete complete conținând transport, cazarea și/sau hrana participanților/ personalului propriu</p> <p>► Organizarea de evenimente</p> <p>► Editarea și tipărirea de materiale pentru sesiuni de instruire/formare</p>
	11-Cheltuieli cu taxe/ abonamente/ cotizații/ acorduri/ autorizații necesare pentru implementarea proiectului:	32-Cheltuieli cu taxe/abonamente/cotizații/acorduri/ autorizații/garanții bancare necesare pentru implementarea proiectului	<p>► Achiziționare de publicații, cărți, reviste de specialitate, materiale educaționale relevante pentru operațiune, în format tipărit, audio și/ sau electronic</p> <p>► Taxe de eliberare a certificatelor de calificare/ absolvire</p> <p>► Taxe de participare la programe de formare/ educație</p> <p>► Taxe eliberare documente de stare civilă, documente de identitate etc.</p> <p>► Taxe notariale</p> <p>► cheltuielile aferente garanțiilor oferite de bănci sau alte instituții financiare</p>

	21-Cheltuieli cu achiziția de active fixe corporale (altele decât terenuri și imobile), obiecte de inventar, materii prime și materiale, inclusiv materiale consumabile	70-Cheltuieli cu achiziția de materii prime, materiale consumabile și alte produse similare necesare proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Materiale consumabile ▶ Cheltuieli cu materii prime și materiale necesare derulării cursurilor practice ▶ Materiale direct atribuibile susținerii activităților de educație și formare ▶ Papetărie ▶ Cheltuieli cu materialele auxiliare ▶ Cheltuieli cu materialele pentru ambalat ▶ Multiplicare ▶ Etc.
	23-Cheltuieli cu hrana	81-Cheltuieli cu hrana	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli cu hrana pentru participanți (grup țintă)
	43-Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare funcționării structurilor operaționalizate în cadrul proiectului	165-Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare structurii	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Utilități: <ul style="list-style-type: none"> ○ apă și canalizare ○ servicii de salubritate ○ energie electrică ○ energie termică și/sau gaze naturale ▶ telefoane, fax, internet, acces la baze de date ▶ Servicii poștale și/sau servicii curierat ▶ Servicii de administrare a clădirilor: <ul style="list-style-type: none"> ○ întreținerea curentă ○ asigurarea securității clădirilor ○ salubritate și igienizare ▶ Servicii de întreținere și reparare echipamente și mijloace de transport: <ul style="list-style-type: none"> ○ întreținere echipamente ○ reparații echipamente

			<ul style="list-style-type: none"> ○ întreținere mijloace de transport ○ reparații mijloace de transport ▶ Arhivare documente ▶ Amortizare active ▶ Cheltuieli financiare și juridice (notariale) ▶ Prime de asigurare bunuri (mobile și imobile) ▶ Prime de asigurare obligatorie auto (excluzând asigurarea CASCO) ▶ Cheltuieli aferente deschiderii, gestionării și operării contului/conturilor bancare al/ale proiectului
	5-Cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație	9-Cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Închiriere sedii, inclusiv depozite ▶ Închiriere spații pentru desfășurarea diverselor activități ale operațiunii ▶ Închiriere echipamente ▶ Închiriere vehicule ▶ Închiriere diverse bunuri
	4-Cheltuieli de leasing	8-Cheltuieli de leasing fără achiziție	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Rate de leasing plătite de utilizatorul de leasing pentru: <ul style="list-style-type: none"> ○ Echipamente ○ Vehicule ○ Diverse bunuri mobile și imobile
	51 - cheltuieli sub forma de bareme standard pentru costurile unitare	210 - costuri calificare nivel 2	▶ -
		211 - costuri calificare nivel 3	▶ -
		212 - costuri calificare nivel 4	▶ -
	26-Cheltuieli cu subvenții/burse/premii	91-Subvenții	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Subvenții (ajutoare, premii) acordate pentru copii și elevi, inclusiv ca măsuri de acompaniere ▶ Subvenții (ajutoare, premii) pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile

			<ul style="list-style-type: none"> ▶ Subvenții (ajutoare, premii) pentru cursanți pe perioada derulării cursurilor ▶ Subvenții (ajutoare, premii) pentru servicii sociale de îngrijire pentru persoanele dependente (bătrâni, copii, persoane cu dizabilități)
		94-Burse	▶ Burse sociale
		95-Premii	▶ Premii în cadrul unor concursuri
	28-Cheltuieli de tip FEDR	161-cheltuieli cu construcții, inclusiv reabilitare/ modernizare clădiri	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Construcții: <ul style="list-style-type: none"> ○ Reabilitare/ modernizare clădiri/ condiții de locuire, inclusiv accesibilizarea clădirilor/ inclusiv a spațiilor interioare pentru persoane cu dizabilități (de exemplu toalete accesibilizate). Toate lucrările de accesibilizare trebuie să fie efectuate în conformitate cu Normativul tehnic NP051 ▶ Instalații tehnice ▶ Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru) ▶ Utilaje și echipamente tehnologice și funcționale ▶ Alte echipamente: <ul style="list-style-type: none"> ○ Echipamente de calcul și echipamente periferice de calcul ○ Cablare rețea internă ○ Achiziționare și instalare de sisteme și echipamente pentru persoane cu dizabilități ○ Mobilier, birotică, echipamente de protecție a valorilor umane și materiale ○ Alte cheltuieli pentru investiții ▶ Cheltuieli pentru avize, acorduri, autorizații: <ul style="list-style-type: none"> ○ Taxe pentru obținerea/ prelungirea valabilității certificatului de urbanism; ○ Taxe pentru obținerea/ prelungirea valabilității autorizației de construcție; ▶ Obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețelele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie;

			<ul style="list-style-type: none"> ▶ Obținerea acordului de mediu; ▶ Obținerea avizului PSI; ▶ Obținerea avizelor sanitare de funcționare. ▶ Cheltuieli privind proiectarea și ingineria: ▶ Elaborarea tuturor fazelor de proiectare (studiu de fezabilitate, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, detalii de execuție); ▶ Plata verificării tehnice a proiectului; ▶ Elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiții, documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament; ▶ Cheltuieli pentru elaborarea studiilor de teren: studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate a terenului. <ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli pentru lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier <ul style="list-style-type: none"> ○ Cheltuieli conexe organizării de șantier. ▶ Cheltuieli pentru asigurarea utilităților și/sau reabilitarea și modernizarea utilităților: <ul style="list-style-type: none"> ○ Alimentare cu apă, canalizare; ○ Alimentare cu gaze naturale; ○ Agent termic; ○ Căi de acces; ○ Facilități de acces pentru persoane cu dizabilități; ▶ Energie electrică.
<p>Cheltuieli directe</p> <p>Cheltuielile eligibile directe reprezintă cheltuieli care pot fi atribuite unei anumite activități individuale din cadrul proiectului și pentru care este demonstrată legătura cu activitatea în cauză</p>			

Cheltuieli eligibile directe care intră sub incidența ajutorului de minimis	26-Cheltuieli cu subvenții/ burse/ premii/ ajutoare	158-Subvenții acordate angajatorilor	<ul style="list-style-type: none">▶ Subvenții (ajutoare, premii) acordate angajatorilor pentru stagieri, ucenici;▶ Subvenții (ajutoare, premii) acordate angajatorilor (inclusiv pentru întreprinderile sociale de inserție) pentru încadrarea în muncă.
		159-Subvenții pentru înființarea unei afaceri (antreprenoriat)	<ul style="list-style-type: none">▶ Subvenții (micro-granturi) pentru înființarea unei afaceri (antreprenoriat).
Cheltuieli indirecte			
Cheltuielile eligibile indirecte reprezintă cheltuielile efectuate pentru funcționarea de ansamblu a proiectului și nu pot fi atribuite direct unei anumite activități.			
	Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
Cheltuieli eligibile indirecte care nu intră sub incidența ajutorului de minimis	44-Cheltuieli indirecte conform art. 68	166-Cheltuieli indirecte conform art. 68 (1) (b)	<ul style="list-style-type: none">▶ Salarii aferente experților suport pentru activitatea managerului de proiect▶ Salarii aferente personalului administrativ și auxiliar▶ Contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajatori).▶ Chirie sediu administrativ al proiectului▶ Plata serviciilor pentru medicina muncii, prevenirea și stingerea incendiilor, sănătatea și securitatea în muncă pentru personalul propriu▶ Utilități:<ul style="list-style-type: none">a) apă și canalizareb) servicii de salubritatec) energie electricăd) energie termică și/sau gaze naturalee) telefoane, fax, internet, acces la baze de datef) servicii poștale și/sau servicii curierat▶ Servicii de administrare a clădirilor:<ul style="list-style-type: none">a) întreținerea curentă

			<p>b) asigurarea securității clădirilor</p> <p>c) salubritate și igienizare</p> <p>▶ Servicii de întreținere și reparare echipamente și mijloace de transport:</p> <p>a) întreținere echipamente</p> <p>b) reparații echipamente</p> <p>c) întreținere mijloace de transport</p> <p>d) reparații mijloace de transport</p> <p>▶ Amortizare active</p> <p>▶ Conectare la rețele informatice</p> <p>▶ Arhivare documente</p> <p>▶ Cheltuieli aferente procedurilor de achiziție</p> <p>▶ Multiplicare, cu excepția materialelor de informare și publicitate</p> <p>▶ cheltuielile aferente garanțiilor oferite de bănci sau alte instituții financiare</p> <p>▶ taxe notariale</p> <p>▶ abonamente la publicații de specialitate</p> <p>▶ Cheltuieli financiare și juridice (notariale):</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ prime de asigurare bunuri (mobile și imobile) ○ asigurarea medicală pentru călătoriile în străinătate, ○ prime de asigurare obligatorie auto (excluzând asigurarea CASCO) ○ d) cheltuieli aferente deschiderii, gestionării și operării contului/conturilor bancare al/ale proiectului <p>Materiale consumabile:</p> <p>a) cheltuieli cu materialele auxiliare</p> <p>b) cheltuieli cu materialele pentru ambalat</p> <p>c) cheltuieli cu alte materiale consumabile</p>
--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> ▶ producția materialelor publicitare și de informare ▶ tipărirea/multiplicarea materialelor publicitare și de informare ▶ difuzarea materialelor publicitare și de informare ▶ dezvoltare/adaptare pagini web ▶ închirierea de spațiu publicitar ▶ alte activități de informare și publicitate
	<p>Lista cheltuielilor indirecte aferente proiectului este indicativă; solicitantul nu trebuie să fundamenteze cheltuielile indirecte în bugetul proiectului, aceste cheltuieli fiind stabilite ca rată forfetară de 15% din costurile directe eligibile cu personalul (prin aplicarea articolului 68 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013). Pe parcursul implementării proiectului nu vi se vor solicita documente suport pentru justificarea cheltuielilor indirecte efectuate în cadrul proiectului, ci doar cu privire la costurile directe eligibile cu personalul care nu fac obiectul subcontractării</p>		

Plafoane aplicate în cadrul măsurilor sprijinite prin proiect

Activitatea 1: Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educație: educația timpurie (de nivel ante-preșcolar și preșcolar), învățământ primar și secundar, inclusiv a doua șansă și reducerea părăsirii timpurii a școlii prin acordarea unor pachete integrate

Acordarea de subvenții se realizează în baza unei metodologii elaborate și aplicate de solicitant/partenerul responsabil cu implementarea acestei activități. Aceasta ar putea include condiționarea acordării subvenției în funcție de: *rezultatele școlare îmbunătățite obținute pe perioada acordării sprijinului, număr diminuat de absențe nemotivate, de corigențe, eliminarea repetenției la persoane din grupul țintă, participarea în procent de 80% la activități extra curriculare dezvoltate/furnizate în proiect etc.* Plafonul maxim al subvențiilor acordate pentru creșterea accesului și participării la educație este de **1800 RON de copil/ an. Această subvenție nu include cheltuielile cu hrană.** Subvențiile care urmăresc creșterea accesului și participării la educație pot fi combinate cu premii și cheltuieli cu hrană.

Activitatea 2: Sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii

a) Plafoane aplicate pentru măsurile de ucenicie/ stagiul/ încadrarea în muncă:

Măsură	Plafon	Cheltuieli acoperite de costul/beneficiar pentru fiecare activitate
Ucenicie la locul de muncă ¹³	1125 RON/pers./lună	Cei 1125 RON / pers./ lună se acordă angajatorului pe toată perioada derulării contractului de ucenicie. Din suma de 1125 RON /pers./lună, angajatorul este obligat să repartizeze ucenicului un minimum de 30% din suma primită /ucenic/ lună, suplimentar față de obligația prevăzută de Legea nr. 279/2005 republicată privind ucenicia la locul de muncă.
Stagiu pentru absolvenții de învățământ superior ¹⁴	1350 RON/pers./lună	Cei 1350 RON /pers./lună se acordă angajatorului pe toată perioada derulării contractului de stagiu. Din suma de 1350 RON /pers./lună, angajatorul este obligat să repartizeze stagiului un minimum de 30% din suma primită stagiului/ lună, suplimentar față de obligația prevăzută de Legea nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior.
Subvenții acordate angajatorilor pentru încadrarea în muncă ¹⁵	900 RON /pers. pe timp de 12 luni	Subvenția de 900 RON se acordă timp de maximum 12 luni pentru fiecare persoană angajată. Baniile îi primește angajatorul și îi folosește ca subvenție a salariului persoanei încadrate prin proiect. Pentru aceasta subvenție angajatorul trebuie: ❖ să facă dovada că a creat un nou loc de muncă, pe care a încadrat o persoană din comunitatea marginalizată (contract de muncă)

b) Pentru implementarea cursurilor de calificare/recalificare de nivel 2 (360 ore), nivel 3 (720 ore) sau nivel 4 (1080 ore), decontarea cheltuielilor se realizează pe bază de costuri unitare (opțiuni simplificate privind costurile), după cum urmează:

Nivel curs calificare/ recalificare	Cost unitar/ participant	Documente suport solicitate la rambursare
nivel 2 (360 ore)	1324 lei	<ul style="list-style-type: none"> certIFICATE de calificare profesională acte de identitate ale participanților la curs certIFICATE (adeverințe) de șomer eliberate de ANOFM/AJOFM/AMOFM
nivel 3 (720 ore)	2224 lei	
nivel 4 (1080 ore)	4101 lei	

¹³ Conform Legii nr. 279/2005 republicată privind ucenicia la locul de muncă

¹⁴ Conform Legii nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior

¹⁵ Conform Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare

NB: În aceste costuri unitare nu vor intra cheltuielile cu managementul de proiect și cheltuielile cu transportul și hrana participanților. Acestea vor fi bugetate separat, ținând cont de Lista privind încadrarea cheltuielilor menționată la punctul 2.3.1.

NB: Solicitantul va bugeta cheltuielile pentru cursurile de nivel 2, 3 și 4 ținând cont de costurile unitare menționate anterior și de numărul de participanți la aceste tipuri de cursuri (număr de cursanți x cost unitar).

În bugetul proiectului nu se vor detalia cheltuielile care concurează la formarea costului unitar - opțiuni simplificate/ curs, respectiv nu se vor preciza cheltuielile din care este format costul unitar (cheltuieli salariale cu lectorii, cheltuieli cu contribuțiile sociale aferente salariilor lectorilor, materiale consumabile, materii prime, cheltuieli de tip FEDR și alte tipuri de cheltuieli necesare derulării modulelor de teorie și practică, închiriere săli de curs, cheltuieli indirecte).

În cazul în care în bugetul proiectului sunt evidențiate totuși, separat, cheltuielile salariale cu lectorii și contribuțiile sociale aferente salariilor lectorilor, în cadrul costului unitar - opțiuni simplificate, aceste cheltuieli nu se iau în considerare la calcularea cuantumului costurilor directe de personal.

În cazul în care în bugetul proiectului sunt evidențiate totuși, separat, cheltuieli de tip FEDR, în cadrul costului unitar - opțiuni simplificate, aceste cheltuieli nu se iau în considerare la calcularea cuantumului cheltuielilor de tip FEDR per total proiect.

În cazul în care în bugetul proiectului sunt evidențiate totuși, separat, cheltuieli indirecte, în cadrul costului unitar - opțiuni simplificate, aceste cheltuieli nu se iau în considerare la calcularea cuantumului cheltuielilor indirecte per total proiect.

Pentru celelalte tipuri de programe de formare profesională (cursuri de inițiere, perfecționare sau specializare - organizate de furnizori de formare profesională autorizați) și/sau pentru activitatea de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale (defășurată în centre de evaluare autorizate), estimarea cheltuielilor și bugetarea acestora va fi efectuată de solicitant ținând cont de nivelul prețurilor existente pe piața de profil din România și de plafoanele din documentul Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare.

c) Quantumul maxim al subvenției este de 5 lei/oră acordat cursanților care participă la programe de formare (inițiere/ perfecționare/ specializare/ calificare/ recalificare).

Acordarea subvențiilor lunare pentru participanții la **programe de inițiere/ perfecționare/ specializare/ calificare/ recalificare** este condiționată de participarea la întregul program de formare profesională, inclusiv la examenul final de evaluare.

În cazul în care cursantul abandonează programul de formare profesională pe parcursul derulării, acesta va fi obligat să returneze întreaga sumă primită ca subvenție până la momentul părăsirii programului [excepția de la această regulă o constituie abandonarea/ întreruperea participării din motive neimputabile cursantului și anume: concediile medicale, concediile maternale (în cazul sarcinii, lăuziei, concediului postnatal) și situațiile de forță majoră.

Subvenția lunară va fi calculată pentru fiecare cursant în parte în funcție de durata efectivă a programului de **programe de inițiere/ perfecționare/ specializare/ calificare/ recalificare**, și nu de durata maximă reglementată. Astfel:

- ▶ În cazul în care stagiul de pregătire practică aferent programului de formare profesională se derulează chiar la locul de muncă al cursantului, în timpul programului de lucru, subvenția lunară va fi acordată numai pentru perioada în care acesta participă la stagiul de pregătire teoretică, cu condiția ca angajatorul să fie furnizor autorizat sau să aibă un contract de prestări servicii cu un furnizor autorizat pentru acel program de formare.
- ▶ În cazul în care cursantului i se validează/ certifică competențe dobândite anterior, iar acesta nu parcurge integral toate modulele de pregătire aferente programului, subvenția lunară va fi acordată numai în perioada în care acesta participă efectiv la programul de formare profesională.

Activitatea 4: Susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont propriu

Subvenția maximă pentru un plan de afaceri aprobat este de: 25.000 euro/ plan de afaceri/ firmă și va fi acordată numai persoanelor juridice, în urma aprobării planurilor de afaceri și numai după ce persoanele fizice au beneficiat de sprijin pentru deschiderea unei afaceri (de exemplu consiliere/ consultanță/ mentorat/ formare profesională. antreprenorială, sprijin pentru elaborare plan de afaceri etc., analiza și selectarea planurilor de afaceri viabile, suport în înființarea companiei).

Reguli generale și specifice de decontare

Cu privire la eligibilitatea cheltuielilor pentru achiziția de echipamente și pentru închirieri și leasing, trebuie respectate și plafoanele stabilite prin ***Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020.***

În cadrul proiectului vor fi decontate cheltuieli plafonate procentual, după cum urmează:

- ▶ **Cheltuieli de tip FEDR aferente cheltuielilor directe:** maximum 10% din cheltuielile directe ale proiectului.
 - Minimum 85% din cheltuieli de tip FEDR aferente cheltuielilor directe trebuie să fie destinate măsurilor directe destinate grupului țintă (ex. îmbunătățirea condițiilor de locuire)
- ▶ **Cheltuielile indirecte** ca rata forfetară de maxim 15% din costurile directe cu personalul, prin aplicarea articolului 68 alineatul (1) litera (b) din REGULAMENTUL (UE) NR. 1303/2013 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului.

Exemplu de calcul al cheltuielilor indirecte prin aplicarea finanțare forfetară de maxim 15% din costurile directe cu personalul care nu fac obiectul subcontractării

	Total costuri directe	Costuri directe totale cu personalul (Costuri directe cu personalul subcontractate+Costuri directe cu personalul care nu fac obiectul subcontractării)	Costuri directe cu personalul subcontractate	Costuri directe cu personalul care nu fac obiectul subcontractării	Alte cheltuieli directe
Activitate preliminară. Realizarea unei analize la nivelul comunității marginalizate	7.700,00	7.000,00		7.000,00	700,00
Activitatea 1. Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educație: educația timpurie (de nivel ante-preșcolar și preșcolar), învățământ primar și secundar, inclusiv a doua șansă și reducerea părăsirii timpurii a școlii) prin acordarea unor pachete integrate, din care:	500.000,00	425.000,00	50.000,00	375.000,00	75.000,00
Sub-activitatea 1.1. Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educația timpurie - învățământ ante-preșcolar	150.000,00	135.000,00	10.000,00	125.000,00	15.000,00
Sub-activitatea 1.2. Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educația timpurie - învățământ preșcolar	200.000,00	170.000,00	20.000,00	150.000,00	30.000,00
Sub-activitatea 1.3. Sprijin pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii prin: programe de tip zone prioritare de educație/ școală după școală,	150.000,00	120.000,00	20.000,00	100.000,00	30.000,00
Activitatea 2. Sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii, din care:	526.000,00	156.000,00	0,00	156.000,00	370.000,00
Sub-activitatea 2.1 Participarea la programe de ucenicie la locul de muncă	108.000,00	18.000,00	0,00	18.000,00	90.000,00
Sub-activitatea 2.3. Măsuri de sprijin pentru găsirea unui loc de muncă, din care:	418.000,00	138.000,00	0,00	138.000,00	280.000,00
Sub-activitatea 2.3.1 Măsuri de sprijin pentru găsirea unui loc de muncă - formare	70.000,00	30.000,00	0,00	30.000,00	40.000,00
Sub-activitatea 2.3.2 Măsuri de sprijin pentru găsirea unui loc de muncă - subvenționarea locului de muncă	348.000,00	108.000,00	0,00	108.000,00	240.000,00
Activitatea 3. Susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont-propiu, din care:	1.282.000,00	27.000,00	0,00	27.000,00	1.255.000,00
Sub-activitatea 3.1. acordarea de sprijin persoanelor din grupul țintă acordarea de sprijin persoanelor din grupul țintă	26.000,00	21.000,00	0,00	21.000,00	5.000,00
Sub-activitatea 3.2. acordarea de subvenții (micro-granturi) pentru înființarea de noi afaceri	1.256.000,00	6.000,00	0,00	6.000,00	1.250.000,00
Activitatea 4. Sprijinirea dezvoltării/furnizării de servicii sociale/ furnizarea de servicii, inclusiv în cadrul centrelor comunitare integrate (medico-sociale).	344.000,00	324.000,00		324.000,00	20.000,00
Activitatea 5. Activități de îmbunătățire a condițiilor de locuit ale persoanelor din grupul țintă	406.000,00	6.000,00	0,00	6.000,00	400.000,00
Activitatea 6. Activități de asistență juridică pentru reglementări acte	10.000,00	6.000,00	0,00	6.000,00	4.000,00
Activitatea 7. Campanii de informare și conștientizare/ acțiuni specifice în domeniul combaterii discriminării și acțiuni de implicare activă și voluntariat al membrilor comunității în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea	7.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	2.000,00
Manager de proiect	72.000,00	72.000,00	0,00	72.000,00	0,00
Total costuri directe	3.154.700,00	1.023.000,00	50.000,00	978.000,00	2.124.700,00
Cheltuieli directe cu personalul (care nu fac obiectul subcontractării)	978.000,00				
Cheltuieli indirecte - 15% din Cheltuieli directe cu personalul	146.700,00	Aplicarea articolului 68 alineatul (1) litera (b) RDC pentru cheltuielile indirecte			
Total costuri eligibile (directe+ indirecte)	3.301.400,00				
Măsuri de ocupare (Activitatea 2 + Activitatea 3)	1.808.000,00	54,76%	Procent din Total costuri eligibile		
Analiza la nivel de comunitate (<0,3% din valoarea totală eligibilă a proiectului)	7.700,00	0,23%	Procent din Total costuri eligibile		

CAPITOLUL 3. Completarea cererii de finanțare

Completarea cererii de finanțare se realizează în conformitate cu documentul *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020 (capitolul 5)*, precum și cu instrucțiunile de completare furnizate în sistemul informatic la apelurile de proiecte (prezentul ghid - **Anexa 5: Instrucțiuni orientative privind completarea cererii de finanțare**). **Atentie !** Cererea de finanțare poate fi depusă, în cadrul acestui apel dedicat, numai după obținerea Avizului de conformitate al proiectului cu SIDDddd, eliberat de către ADI ITI Delta Dunării, acesta constituind condiție de eligibilitate. Avizul se solicită și se eliberează înainte de introducerea cererii de finanțare în My SMIS și se atașează acesteia în format pdf, totodată bifându-se cu „DA” relevanța față de SIDDddd, de la rubrica corespunzătoare din cadrul capitolului „Atribute proiect” din cererea de finanțare.

CAPITOLUL 4. Procesul de evaluare și selecție

4.1. Descriere generală

În cadrul mecanismului competitiv, proiectele primite de AM POCU parcurg mai multe etape în procesul de verificare, evaluare și selecție și se desfășoară după depunerea proiectului. Principalele etape sunt:

- ▶ etapele de verificare a conformității administrative și a eligibilității,
- ▶ evaluarea tehnică și financiară
- ▶ selecția proiectelor.

Evaluarea proiectelor se va realiza de către AM și OI, în condițiile delegării explicite a acestei atribuții, cu ajutorul unor experți interni și/sau prin contractarea unor experți externi pe domeniul evaluat.

Proiectele pot să obțină un punctaj de la 0 - 100, însă pentru ca acestea să intre în etapa de selecție pentru acordarea finanțării nerambursabile trebuie să acumuleze minim 70 de puncte. Scorul final se va calcula prin realizarea mediei aritmetice între punctajele acordate de cei doi evaluatori.

Fiecare criteriu este împărțit în subcriterii punctate corespunzător, conform grilei de verificare. Dacă proiectul nu obține punctajul minim alocat fiecărui criteriu, va fi respins.

4.1.1. Verificarea conformității administrative și a eligibilității proiectelor

Proiectele conforme din punct de vedere al criteriilor de depunere (dată, oră și modalitate de depunere) vor fi verificate din punct de vedere al conformității administrative și al eligibilității, urmărindu-se îndeplinirea criteriilor incluse în Grila de verificare a conformității administrative și din Grila de verificare a eligibilității și explicate în **Anexa 2: Criteriile de verificare a conformității administrative**, respectiv în **Anexa 3: Criterii de evaluare și selecție**.

O cerere de finanțare este evaluată de 2 experți evaluatori. Comisia de evaluare cere solicitantului clarificări, atunci când evaluatorul consideră că o informație lipsește sau nu este suficient de clară. Se poate solicita un singur set de clarificări pentru verificarea conformității administrative și a eligibilității.

Sistemul de verificare a conformității administrative și a eligibilității este de tipul „DA” sau „NU”. Numai Cererile de finanțare care au obținut „DA” la toate criteriile din Grilele de verificare a conformității administrative și a eligibilității sunt admise în următoarea etapă a procesului de evaluare, respectiv evaluarea tehnică și financiară.

4.1.2. Evaluarea tehnică și financiară a proiectelor

Toate proiectele acceptate în etapa de verificare a conformității administrative și a eligibilității intră în procesul de evaluare tehnică și financiară.

Procesul de evaluare tehnică și financiară presupune analiza proiectului și notarea acestuia din perspectiva a 4 criterii, incluse în Grila de evaluare tehnică și financiară, respectiv:

1. Relevanța proiectului
2. Eficacitatea implementării proiectului
3. Eficiența implementării proiectului
4. Sustenabilitatea proiectului

Fiecare criteriu este împărțit în subcriterii punctate corespunzător, conform grilei de verificare. Dacă proiectul nu obține punctajul minim alocat fiecărui criteriu, va fi respins.

Selecția proiectelor se efectuează în conformitate cu prevederile documentului *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020* și ale Metodologiei de evaluare și selecție a proiectelor POCU.

Vezi anexa 2: Criteriile de verificare a conformității administrative și a eligibilității și Anexa 3: Criterii de evaluare și selecție

Selecția și contractarea proiectelor se va face după cum urmează:

Proiectele pot să obțină un punctaj de la 0 - 100, însă pentru ca acestea să intre în etapa de selecție pentru acordarea finanțării nerambursabile trebuie să acumuleze minim 70 de puncte și minimum solicitat pe fiecare dintre cele 4 criterii.

Selecția proiectelor se va face în ordinea descrescătoare a punctajului obținut, în limita fondurilor disponibile pentru prezentele apeluri de proiecte.

CAPITOLUL 5. Depunerea și soluționarea contestațiilor

Procesul de soluționare a contestațiilor se desfășoară în conformitate cu prevederile Metodologiei de verificare, evaluare și selecție a proiectelor POCU.

CAPITOLUL 6. Contractarea proiectelor - descrierea procesului

Procesul de contractare se desfășoară în conformitate cu prevederile *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020* (capitolul 8).

În etapa de contractare a proiectelor, Autoritatea de Management își rezervă dreptul de a semna contracte de finanțare pentru proiectele care au primit minimum 70 de puncte în urma procesului de evaluare tehnică și financiară, cu depășirea sumei alocate în cadrul OS 4.2, potrivit prevederilor OUG 40, art 12, alin 1.

CAPITOLUL 7. Anexe

Anexa 1: Definițiile indicatorilor specifici de rezultat imediat și realizare

Anexa 2: Criteriile de verificare a conformității administrative și a eligibilității

Anexa 3: Criterii de evaluare și selecție

Anexa 4: Cadrul strategic și cadrul legal aplicabil

Anexa 5: Instrucțiuni orientative privind completarea cererii de finanțare

Anexa 6: Declarație pe propria răspundere privind asumarea responsabilității pentru asigurarea sustenabilității măsurilor sprijinite

Anexa 7: Contract de subvenție

Anexa 8: Declarație pe propria răspundere privind ajutoarele de minimis (nu se completează la momentul depunerii cererii de finanțare, va fi completată de beneficiarul ajutorului de minimis)

Anexa A: Model orientativ de chestionar de cercetare pe teren pentru studiul de validare

Anexa B. Fișa sintetică minimală a comunității

Anexa 9: Declarație privind comunitatea marginalizată

Anexa 10 - SIDDDD si Anexe aferente mecanismului ITI Delta Dunarii si procedurii de acordare a avizului de conformitate cu Strategia Integrata de Dezvoltare Durabila a Deltei Dunarii

10.1.Lista localitatilor din teritoriul ITI Delta Dunarii

10.2.Cerere de acordare a avizului de conformitate al proiectului cu SIDDDD

10.3.Fisa generala a proiectului pentru care se solicita acordarea avizului de conformitate

10.4.Declaratie de conformitate a fisei generale cu cererea de finantare

10.5 Schemă relațională SIDDDD -Obiective Strategice- Pilon-Domeniu-Obiectiv Sectorial

10.6.Indicatori specifici Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabila a Deltei Dunarii

Anexa 11: Schema de minimis „Dezvoltare Locală Integrată (DLI 360⁰) în comunitățile marginalizate”